

VIENYBĖ LIETUVŲ LIETUVŲNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 41.

Plymouth, Pa., d. 8 Spalnio (October) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybė Lietuvninku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metais
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
„Vienybė Lietuvninku“
išseina kas Sėreda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2 00
I kitas szalis \$2 50

Prenumerata turi buti isz vėrsiaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

Razant apie permainymą adresu, būtina! reikla atsiųgti ir senąjį adresą. Kas matonį apsipazinti su szituo lais rasztiu, gali gauti, pareikalavę, du numerin dovanai.

Reikalaujanties knygu kataloga prielunciam dovanai.

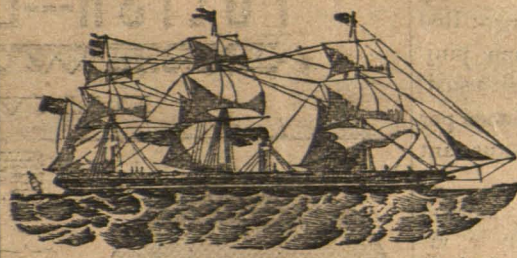
Pajėskojimai: garsinam viena sykį 50c.
" " du sykii 75c.
" " tris sykii 1.00

Pinigai siunčiaat per MONEY ORDER arba registravotose gramotose ant szito antraszo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.
Mes katik gavome szviezių pavasarinų czeveryku vyriszku, moteriszku ir vaikų, visai yra Juni jos darbo, parduodame uz visai pigą prekę. Tei pos-gi czeverykus dirbame ir ant apstėlevimo.
Atėk ir pamėgint o bnsi užganėdintas.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAUGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava.
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.
Cala gausi pigonesias laivakortes ir
pigiai nusiqst pinigus i visas sviete
dalis.

Garsingas akuszieris
ir Specialistas
moterų ir vaikų ligose,
DR. S. E. FEINBERG,
pagarsėjęs jau nuo 15 metų
musų mieste, nuo 1 Lie-
pos maino savo vietą.
Szimtu-szimtai ligonių atras jo na-
muose, tamtyczia įtaisytuje labora-
torijoje.
437 Adams Ave.
Vine st. kertė,

prieszais vokiszkaį baznyczia, kap
ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.
DR. FEINBERG YPATINGAI
.....GYDO.....
Ausų, nosies ir akių ligas,
Vaikų ligas,
Teipgi moterų negales,
ypacz prigulinczias prie akuszierijos
(gimdyvių negales).
Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja
akinu (akulioriu).

Galima užtikti jį jo ofise kasdien
nuo 10 val. isz ryto, paskui
nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo
7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas
jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus,
o gaus ant tų pėdu tikrą rodą.
Dr. S. E. Feinberg,
437 Adams Ave., Scranton, Pa.

Pas dr. Feinberg'ą yra abu tele-
fonu, kuriais galima pakviesti jį pas
ligonius isz kiekvienos vietos.

Didele krantuve
IR KARUZIAMA
Kas nori gero tavo'o gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut, tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa

Telefonas 300 — 2 S. S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduoda laivakorte ant visokių linijų ir stin
cziu pinigus i visas dalis svieto. Doviernastis
(pavedimus rėsztu) atlikimui reikalų su Masko
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ont
amerikoniezku ir t. t. Darau apsergė imus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliauvsi užlaikytu kastegarnėje, tegul
szaukliaat prie mane, o az jį iszilinosuosiu.
Lietuviai kretipkites pas savo tantletį, o bt
užganėdinti.

RECEPTAI.
Koznoi geroi aptiekoje gaus te
ras t kras gyd oles. Je gr turėsi
gera recepta. Mes i arduo-
d me receptus gydymui vi-
sokių ligų ir kitokius para-
szytus geriančių daktarų
sviete. Pėraszyk aiszkiaat ti
ra vėrdą ligos angli-zko
arba lotyriszkoje ynlhoje.
roasta rasyyk lietovi z-
kal: kiek turi metų ligo-
nis; vyras ar moter'ė; ar
inom rėsztu cėsiusk mu-
nė viena doleri, o apti
ėsi rec pta. Norėdame
apie ką pasiklausti, at-
ėisk n arke uz 2c. dēl
atėskyno.

Adr'suek sziteip:
GLOBE FORMULA CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip
30 metus iszmėgintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir visokiu **Rheumatiszku**
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas visus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

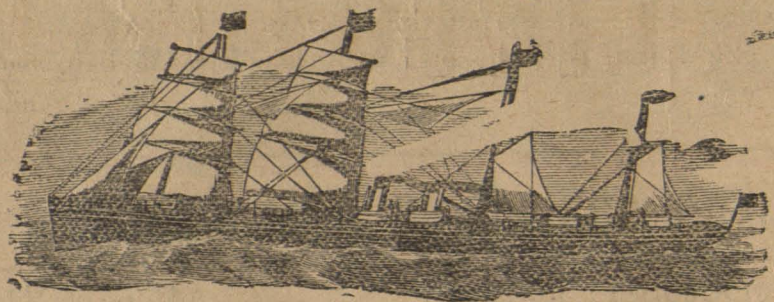
Szviezių
Mėscs

Užlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szviezi rukyti, deszru visokių
galima gauti dideliu pasirinkime.
teiposi užlaikau mil-
tu, cukrians, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui del maisto ir
uz p gesi e prekę neikaip pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintėle lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nu 7 iki 9 ryto,
nu 12 iki 1 po piet,
etidarytas { nu 6 iki 8 vakaro.
Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia jiems pagalba ir gera prieziura,

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

I rieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoruje galite susiznekoti lietuvizskai ir lenkizskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziu kaip 6 mensesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuvizska karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Uzaukome geriausia alu, degtine ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugizska roda visokiuse reikaluose.

LIETUVIZSKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wikes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia moda, duoda druta ir geru materija ir uz pige preke. Teiposgi senus ant nauju perdirba. Visi pas savo Tantietai.

DR. J. SOUPCOFF

Tikribe daktarizskam izstirime gal paeikti tik tokis daktaras, kuris ilgensi laika savo gyvenimo perleido ant tirinejimu. Musu datirimas gyvoja nuo 15 metu ir didziausiose Europos ligonbučiuose. Esame daktarais, uztvirtintais Berlyno, Wiedniaus ir Warszavos medicinos akademiju. Turime teipgi paliudijimus isz koznos valstijos szio kraszto. O kad gydem tukstanczius zmoniu kaip senam kraju teip ir eziczia su laimingiausia pasekme, tai esam ir dabar pasireng izgditi kozna liga, kokia gal patikti zmoga. Ka? ar branginat savo givastii? Ar norit but sveikais per visa savo gyvenima? Ar mislinat, kad negerai ligai laukt? O delto nelaukit ilgias, bet gid kites pas daktarus, kur supran o jus kalba ir broliszkai prijauzia jusu kentėjimus.

APSILPNYTI VYRAI Jeigu sergate ligom, paminanciom nuo iszdykumo arba užsikretimo jeigu jezskot pagalbos pas daktarus ir jos neradot, tada mes norim pasiznekot apie ta. Ligoniu izduosim teisinga kontrakta, kad turetu kuom mus laikt. Kiekvienoi vietoj ligonius atlancome.

Gydome ir iszgydome:

Szalti, Dusulj, Neuralgia, Plakima ezirdies, Pilvo ligas, Reumatizma, Moteriu zilpnibės Nemiga, Paralyziu, Dziova pradziuj, ir visokias viduriu ligas. Teipgi Vaiku ligas, Lizas kraujo, inketu, Szv. Vito szoki ir t. t. Su didziausiu atargumu gidoma Oda ir Slaptas ligas abiejų ilcziu. Uzmokestis labai maža, o gyduolės, kurias pats sutaisom ir gabenam isz Europos dovanai.

DR. J. SOUPCOFF & DR. J. COHEN.

OFFICE VALANDOS:

806 Penn Ave.

(PIRMAS AUGSZTAS)
Pittsburg, Pa.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 6 vakare
Nedeliomis nuo 10 iki 2

Markell Building.

NUO 9 ISZ RYTO IKI 8 VAKARE

Connellsville, Pa.

PITTSBURG STR. COR. APPLE.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRANDAS** Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALU PORTERU ir ELIU.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nera jokių primaiszytu kvarbu ne prozku.

Todelgi perkantieji ir pardavejai (karcziannikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

alais: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Office: 813 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduole ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki necizista sistena kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezis papukcus ir stabdo galvos skaudėjima. Jeigu užtemijote savo plauku slinkima, umai atsizsaukitia o gazytai pagalba ant sulaikymo trumpam laikia. Kurie vartojo ant savo galvu plyku ir persitikrino, kad uzle plaukai ir paliudyjima duoda i visy "Publika".

[Temykite: kad sziu gyduoliu negalima gaut kitur, tik isz mus firmos siuncziam.]

Norinti gauti visa roda, apraszkyk padėjima savo plauku: kokia piezastis yra. Roda ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 coliu plozio, 24 coliu augszcio, ant puikios popieros, su prisiantimu 30 ct. Gaunamas „Vienybes“ redakciju.

Szitas paveikslas tojo musu užitarnavusio tautiezcio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visa savo gyvenima truse ant naudos savo tautiezcio ir tēvynės.

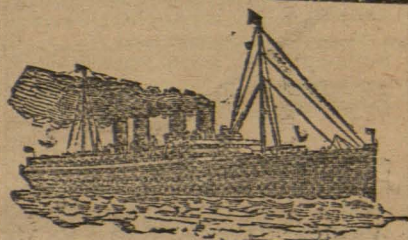
Siuntejei!

sviesto, sūro, kiausziuju ir kitu tavoru, bus linksmi iszgristi apie nauje freight ejiama Lackawannos gelezinkelio ant sziu metu, specializskai einantis greitai i New Yorka, Newarka ir tt. kurs sutinka patarnavima del siunteju ir gantoju.

Karai su ledus isz East Owego, siekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejiimas prasidejo 23 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k zna nedele, ateinantis i rytinius miestus seredos petnyzcics rytais.

Specializskas laikas paskirtas, del siuntinejimo ir koznas agentas priduos reikalaujentiems visas informacijas.

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,

145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS.

Pardodu latvakortes ant visokių liniju ir siuncziu pinigus i visas dalis sveto Doviernastis (pavedimus ruzst) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmaincu visokius pinigus ant amerikoziskiu ir t. t. Darau apsergejimus nuo nertes Fire Insurance ant visokių daisy. Jeigu kurj atkeliausj uzlaikytu kstiegarneje, tegal szaukia prie manes, o asz j izsilinosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tantietai, o busite uzganedinti.

„Vienybes“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

PERŽVALGA.

— Lietuvoje darbininkams užstojo sunki gadynė: tuktanciniai rankpelių žmonių tykoja darbo, bet niekur jo rasti negali; o nėra darbo — nėra nė uždario, nėra duonos. Padėjimas toks sunkus, jog, kaip praneša „Lietuva“, vietiniai gubernatoriai svaikiasi pagelbos nuo augsztesniųjų Petropilės valdžių.

Jieszkant to apsiereiskimo priezasties, užename tokį faktą. Rusiszkioji valdžia nieku budu neduoda darbo vietiniams darbininkams; esant kur viesziems arba vieszpatytės darbams, partraukia darbininkus isz Rusijos, taip va dinam is kačapus arba burliokus: taip buvo statant Kauno drutvietę ir kazarmes yvairiose Lietuvos vietose, taip yra dabar, pradedant tiesti gelezinkelį Bolohoje—Siedlee. Prie gelezinkelių Lietuvoje dauguma tarnų ir darbininkų — kačapai; neseniai nuo Vilniaus stacijos iszvižo visus krovikus, nes jie buvo vietiniai gyventojai, o partraukė į jų vietą maskolius.

Caro valdžiai negana sloginti lietuvius dvasiszkai ir politiszkai: ji stengiasi atimti nuo mūsų ir duoną.

— Isz Tilžės laikraszezių matyt, kad social-demokratų kandidatai į Vokietijos seimą jau pradėjo varyti agitaciją; Ragainės pavieta daug kalba apie dvarponį Hoferį isz Skaisgirių. Kiek žinome, p. Hofer, jaunos kartos ir naujos dvasios žmogus, yra socialistu ne vien tik žodžiu, bet ir darbais. Jo dvaruose kumecziai gyvena taip žmoniszkai, kaip retai kur; dirbti reikia tik 12 valandų, o jei darbininkas ilgiaus dirbtų, tai už tą darbą moka ypatingai. Tarp aplinkinių ukininkų p. Hofer turi gerą vardą ir plačią įtekmę. Todėl galimas daigtas, kad Pilkainės ir Ragainės pavietai

iszrinkis jį pasiuntiniu į Seimą. Jei lietuviszki rinkėjai pastatytų programe ir apgynimą tulų tautiszkų reikalų, tai p. Hofer atliktų tą užduotį, be abejonės, geriaus už p. M. Maeziulį, nėra lietuvi.

— „Dirva“ paliauja iszėjus dėl stokos isztekliaus. Į penkerius metus tas laikrasztis apdovanojo lietuviszką literaturą keletu svarbių veikalų, o viso knygų iszleido 25. Gaila butų, jei „Dirva“ visai neatgytų. Ne kaip liudyja apie skaitanczią mūsų visuomenę tas dalykas, jog „Dirva“ turėjo sziuosmet tik 8 prenumeratorius, ir tai neužsimokėjusius.

Isz Lietuvos.

Lenkystės apasztales. Valdytojas Rumbonių dvarelis, p. Leonas Volf-Visznievskis, sziadien pagarsėjo pas mus kaipo lenkystės apasztales, kuris didei persekioja czionykszezius dzukus-lietuvius ir kunigus, kurie prieszinasi įvedimui į bažnycią lenkiszkos kalbos. Jis stengiasi prilakytii lenkystę: bažnyciose Rumbonyse, Alytuje, Simne (Suv. gub.), Punioje, Butrimonyse ir kitose bažnyciose Vilniaus gub. Dėlei Volf-Visznievskio ir jo bicziulių agitacijos Vilniaus vyskupas Zvierovic iszkele gerus tėvynainius lietuvius kunigus isz Butrimonių. Punios ir kitų parapijų užtai, kad jie tase bažnyciose skelbė Dievo žodį lietuviszkoje kalboje; virszpaminėtose bažnyciose dar iki sziol (15 d. geguzės) nėra atsiųstų kunigų; užtaigi ir žmonės sziomet neatliko velykinės iszapinties. Volf-Visznievskis, pat gyvendamas Rumbonyse, yra tai vietinis policijantas—žandaras kn. Karužo, Rumbonių klebon; — skundžia jį už mažiausią daigtą policijai; jeigu jis iszgirsta kokį-nors žmogų lietuviszka iszuekant, tai sako žandarams, kad tas žmogus esąs

„litvomanu“ ir skaitas lietuviszkus rasztus; isz to prasideda kratos. — Rumbonių bažnycia jau ketina sugriuti, užtaigi reik statyti jau kitą „chłop'ai“ ir prabaszezius nori bažnycią statyti Kriaunyse, o Volf-Visznievskis nori, kad bažnycia liktų ant tos—paczioties; užtaigi Volf-Visznievskis tariasi su „chłop'ais“ ir nė jokiu budu negali susitaisyti. 14 d. geguzės buvo Rumbonyse parapijos sueiga dėlei bažnycijos statymo; di desnė pusė parapijos balsavo kad reik bažnycią statyti Kriaunių sodžiune, o Volf-Visznievskis rėkė su keliais miesczionimis, kad bažnycią statytų ant tos—paczioties; pincziukas Volf-Visznievskis, norėdamas daugiaus žmonių patraukti į savo pusę, pargabeno isz Balbieriszkio apie kelias baczkutes alaus ir girdė „chłop'us“; tie gerė alų, garbino poną, ale balsavo, kad reik bažnycią statyti Kriaunyse, o ne Rumbonyse; užtaigi pons ant „chłopų“ labai isziurdo!

Isz sziol apraszymo pasirodo, kas do per pauksztis yra tas Volf-Visznievskis; jis varu nori Lietuvą sulenkinti. Tegu sav eitų kur apie Varszavą, tai galėtų sav ramiai gyventi ir lenkiszka giedoti. Jau perė jo gadynė vyskupo Strasziuszkio, kada Lietuva polionizavosi, — dabar virto kita gadynė: lietuviai nenor but lenkais, bet nor pasilikti lietuviiais. P. Z.

(Isz „Naujienos“)

Dėlei giedojimų. Gruszlaukiai (Telszių pa., Salantų par.) Klebonas Szileika perbavo Gruszlaukiuose apie 9 metus. Per visą sziatą laiką jam įtikdavo bažnycijos tarnai, bet sziomet liko pargabenti visi bažnytiniai tarnai isz Kupiszkės, o czioniszkiai atstatyti nuo vietos.

Giedojimą nori butinai mu-

sų klebonas permaintyti, dėlko suvadino kelias davatkas isz savo giminaiczių.

Mat, musiszkiai gieda savotiszkai, o kelios davatkes su vargamistra niekaip negali jų perszaukti, nors vargonus plėszo taisyusiai.

Klebonas Szil. per pamokslą iszkeikė žmones už tai, jog kelia maisztą priesz dvasiszką valdžią, bet su tuo nepertikrįs žmonių, nes jie jau toliaus savotiszkai gieda. M.

(Isz „Ukininko“)

Naumieszcio kamara. (Suv. valkų gub.). Kas yra ejęs į užrubežį isz Lietuvos per kokią kamara (muitinyezią), kožnas taip pasakys, kad tos kamaros iszrodo, kaip pekla; o tie valdininkai, kaip velniai, pastoję kelią į dangų. Taip yra ir Naumieszcio muitinyczoje: gyvas sutverimas nepereis rubežių be muitininkų žinios. Tarp jų atsiranda ir gudresni, kurie už pinigus leidžia per rubežių be raszto, bet gerai atlupa už tai; o kas ir u pasu isz užrubežio grįžta, tie valdininkai taip bauriai viską ir visur pas žmogų iszciupinėja, kad net nesinori pasakyti: mat jie krato, jieszkodami kokių-nors užrubežinių daigtų. Jeigu ką randa užslėpta, tai atima ir už tai dar baudą liepia užmokėti; jeigu neturi kuo užmokėti, tada turi belangėje atsėdėti. Radę neužslėptą, liepia neszti atgal. Bet jeigu ką į sauja gauna, tada jau valia neszti namon už pinigus nupirktą daigtą. Merginas ir moteris pirmiaus muitinyczoje cziupinėdavo (kratydavo) valdininkai; kelios pasiskundė, kad tie vyriszeziai, cziupinėdami, net gnaibė jas; tada uždraudė vyrams kiszt nagus prie moterų ir dabar „krato“ bobos, valdininkų paczioties. Tos cziupinėja be jokios gėdos, nes, žinoma, boba moteriszkės visai nesigėdi; kartais, perdaug be-

grabaliojant, atsitinka net neszvarių ir juokingų atsitikimų.

Kartą ėjo viena mergina, skepetaitę nusipirkus, ir į mažiukę baltą skepetukę susivyniojus rankoj, nesžė per kamara. Kratytoja boba užriko, kad nauja skepetaitė, tada ir visi valdininkai subėgo, kaip szunes ant stipenos; tą merginą tuojau aptasė, atėmė pasą ir suraszė protokolą; tada tik paklausė, — ar turi ką, ar nieko.

— Asz viską turiu, kas tik man reik.

— Pinigų ar turi? reik už mokėt už tą skepetą 5 rub. 67 kap.

— Pinigų neturiu ir bausmės negaliu užmokėti.

— O to eik pas savo kunigus, tie milaszirdingi žmonies, o tie požiczys.

Ir viens muitininkas Petrovas pasiėmė branktą, užsikabino ant kaklo ir peilį isz to brankto isztraukęs, tai merginai prie kaklo—kyszt, kyszt, redos, kad norėdams papiaut. Teip pagaszdines, tą savo peilį įsidėjo į branktą ir pastumė merginą už alkunės, kad eitų drauge pas kunigus, idant tie duotų ar paskoliatų pinigų užsi-mokėti bausmę.

— Tegul bus pagarbintas, tėveli!

— O ką sakysi, vaikeli!

— Paskolinkit man, tėveli, pinigėlių, asz nesziau per kamara skepetaitę, manę paėmė ir neturiu kuo užmokėti; paskolinkit, tėveli, o asz paskui, kaip turėsiu, atiduosiu.

— A vaikuti! pinigų vis tik, vaikuti, pinigų, asz dabar, vaikuti, nė neturiu tų pinigų! O gi, vaikuti, kad neturi užsi-mokėt, tai atsėdėsi, — kasgi tav kaltas?

— Negavus mergina nuo tėvelio pasiskolinti pinigų, vėl Petrovo varoma buvo atgal, bet jau ne į kamara, tik į belangę. Varydamas merginą per pulką žmonių, bambalia-vo: „vot, joptvoju! dabar pra-

pulsi, jau mes tavę dabar nepaleisim! tai eit į Prusus, tai neszt kontrabandą!”

— Tik tu nezaunyk teip daug, man ir teip gėda nuo žmonių.

— O, joptvoju! kad tu man duotum nors kokį penkgraszį, tai asz nezaunycziau.

— Ką asz tav duosiu, kad asz pati neturiu.

Teip bambėdams, Petrovas nuvarė merginą į belangę.

Ant rytojaus merginos tėvas dasizinojės, atvaziavo į miestą ir parsivežė namon merginą.

Tai mat, kaip valkatos—kacapai, atėję ponaut į musų szalį, apsieina su žmonėmis. —

Lauras.

Kersztas.

(Tikras atsitikimas).

Mano vienmokslis V. buvo didis mylėtojas moterų. Dar tebebudamas gimnazistu ketvirtos klisos, jisai jau ragaudavo užgintą vaisių ir dėlto isz penktos klisos jau neįstengė iszsikapstyti ir turėjo atitraukti nuo mokslo. Iszėjęs isz gimnazijos, jisai pasidavė už rasztininkėlių prie vienos kanceliarijos P-ių kaime ir czia iszbuvo daug metų. Czia pat įvyko ir tai, ką asz noriu papasakoti.

Pakliuvęs į tokias sąlygas, V. kabino visa burna. Jisai apeidavo ne tik gražiausias tos parapijos merginas, bet ir jaunesnesias moteris. Pado-vanos vargdieni—mergaitei kokią pigią skepetelę ar mi-singinį zieduką už didkę, — ir laimi mėlynakės szirdelę; o besisvecziuodamas pas aplinkinius pažįstamus ukininkus, paviliodavo jų moteris: paskui, progai pasitaikius, moters pacios jį aplankydamo, ir dar atsineszdavo virintos ir užkasti kiaszinių, sviesto ar kito. Teip mano bicziulis voliojosi, lyg inkstas po taukus. Kitą vertus, ne vienas V. teip elgėsi. P-ių kaime buvo ir

daugiau mergininkų arba mergių, kaip sako musų moters, bet tų dabar mes nekludysime, dėlto kad nė jie kitų nekludė.

Ėjo dienos, mėnesiai, slinko metai paskui metus, ėmė snekėti, kad isz P-ių iszkelsią jaunąjį kunigą; paskui pradėjo szvoksztiti, kad iszkelsią jį dagi į mozurus, o į jo vietą ateisias tulas kunigas A. Žmonių kalbos nebuvo tuszczios: nepoilgo isztikro jaunasis iszsikraustė, o į jo vietą atėjo lauktasis kunigas A., o aną kunigėlių isztikro nukėlė į Mozuriją.

— Tur—but, nabagėlis kuo nusidėjo, — kalbėjo moterėlės, — kad teip toli iszkėlė; sako, tenai ant apieros koszę teduoda, prastas kampas...

Naujais atkeltasis kunigas netrukus pasirodė esąs stropus Dievo tarnas. Jisai buvo labai maldingas, vis vaikszcziudavo su knygomis, dagi į girią eidamas, ir tai knygas neszdavosi. O pamokslus sakydamo tokius graudzius, kad visa bažnyczia rėkte rėkdavo, ypacz moterų pusė. Buvo matyt, jog tasai altoriaus tarnas apsiėmė atvesti savo parapijonis ant iszganymo kelio. Ypatingai stengėsi tasai kunigas gaivinti padorumą ir per savo pamokslus skaudžiai graudendavo paleistuvius ir garbindavo „cna-tą czystatos”, kaipo pradžia visokių krikezczioniszku dorybių. Dagi vyrai iszpradzių iszklausydavo su atyda viso pamokslo iki pat galo, nė pypkių neidavo parukyti, o moters, beklausydamos szventų žodžių dievobaimingo duszių ganytojo, teip susigraudindavo, kad žliumbte žliumbdavo ant visos bažnyczios. Vėliaus, teisybė, vyrai vėl, senovės paprocziu, tuoj po sumos iszdrumbdavo laukan isz bažnyczios ir rukydavo pypkes, sustoję kur pavėsyje arba sugulę ant žolės, sznekucziuodavo apie orą, apie laukus, apie javus

ir apie kitus daigtus. Budavo ir tokių, ypacz tarp jaunųjų vaikinų, kurie eidavo į pasz-laitę ir prasimanydamo tenai kokius juokus arba stacziai kortomis loszdavo. O tarp senių atsirasdavo ir tokių, kurie, palikę pamokslą, nulipdavo į pakalnę ir žengdamo pas Ocziką iszsimesti szmiczkę—kitą. Moterų pusė vis klausydavo su pasimėgimu graudzių pamokslų dievobaimingo kunigo ir žliumbdavo. Beto, dabar kas szventą dieną vis daugiau moterų ir mergų pradėjo eiti iszpažintin ir laikydavo apgulsius naujojo kunigo klausinyczią. Tokios gražios pasekmės graudzių pamokslų, be abejojimo, labai linksmo stropaus Dievo tarno szirdj. Užtai, kitą vertus, kaip turėjo skaudėti jam szirdj, žiurint į užkietėjimą vyrų, į tokių jų negražų pasielgimą: kada jisai bažnyczioje suszaukia ant galvos „neznatnikų” visą peklą ir prakeiktuosius, kada moters žliumbia ir dreba isz baimės, lyg ant Juozapato pakalnės, — jie, kietaszirdžiai, nė klausyte neklausio, grudziasi lauk, baldosi, neduoda nė kitiems klausyti, o iszėję ruko tą smarvę, zaunyja kas-žin ką ir juokauja, arba lenda į karcziamą ir geria sznapsą bei alų! Nedyvai dėlto, kad dievobaimingas kunigas nepoilgo atkreipė savo szventą ginklą į vyrus. Dabar jisai pleszkino be malonės, beveik stacziai vardais pavadinamas atkakliausiuosius. Bebausdamas paleistuvius, jisai vieną kartą kuone stacziai pasakė vardą mano vienmokslio V. Kad vardo aiszkiai ir nepasakė, bet visi pažįstami aiszkiai suprato jį tai esant. V. baistai perpyko ant kunigo už tokį apskelbimą ir pajuto szirdyje ant jo didį kersztą. Ve, jis visai netikėjo į kunigų padorumą, o szito pamoksluinko karsztybę laikė per veidmainystę, po kuria slepiasis toks pat silpnas žmo-

gus, kaip ir kiti toki. Giezdamos padukusį kersztą, ryžosi nuplėsztį maską nuo savo įžeidiko ir parodyti visiems, koks jis yra isztikrujū. Dabar jisai pradėjo neatleistinai sakioti paskui kunigą, laisvomis valandomis. Kaime nesunku susekti. Kunigas į panemunę, ir jisai pakrumiais paskui slenka; kunigas į szlaitą, ir jisai užuolanka; kunigas į pagirį, ir jisai paruge... Ir visur žiuri, visur daboja, kur kunigas eina, su kuo susitinka, ką daro. Truko dvejetas sąvaiczių, ir mano bieziulis žino jo, ko jam reikėjo... Gerai.

Vieną gražią dieną po pietų iszėjo kunigas pasivaiksztinėti; knygas rankoje neszinas, iszėjo isz namų ir pasuko į pagirį. Atėjo į pagirį, atsivertė knygas ir skaito, vaikszeio damas medžių pavėsyje; kartkarcziais tik pakelia nuo knygų akis ir žiuri, atsisukęs į kaimą, tartum ko laukia.

Czia pagiryje auga dideli medžiai, bet retai; o po medžiais želia tankus krumai: jei nori pasislepti, tai įsilįsk į kurį nori krumą, atsitupk, ir nieks tavęs nepamatys, gal visą valandą aplinkui vaikszeioti. O tav bus viskas aplinkui matyti.

Kunigas ilgai vaikszeiojo, skaitė ir dairėsi kaimo linkui; pagalios tartum kruptelejo, pasuko už krumo ir atsitupė. Kartas nuo karto pasikėlęs žiurėjo per virszų krumo į kaimo pusę, ir tada akys jo blisgėjo, lyg plėszanczio žvėries, kada tasai užmato laimikį.

Netrukus pasigirdo braszkėjimas szakuezių ir szalia su magusio kunigo atsisėdo jauna to kaimo mergina...

Sulaukęs patogiausios valandos, mūsų kersztininkas iszszoko isz krumo ir atsistojo szalia piemens ir avelės. Avelė, bematant, pasprudo nuo kunigo ir sudegė krumuo-

se, o kunigas suklupęs žiurėjo iszsziojęs, persigandęs, susigėdęs, nužemintas, sutremtas...

Kas toliaus nusidavė, to jau nėra ką rasyti, tik tiek pasakysiu, kad kunigas su rasztininku parėjo kogražiausiai drauge namon ir įėjo stacziai į kleboniją; czia juodu gerai iszgėrė, gražiai pasznekejo ir persiskyrė tą vakarą, kaip szirdingiausi bieziuliai, ir jau daugiau kits kitam kojos nebandė pakisztii. *Matukas.*

Isz Odesos.

Sziuosmet Odesoje szvento Petro dienoj mes pirmą kartą turėjom laimę iszgirsti pamokslą savo lietuviszkoje kalboje. Žmonių buvo susirinkę labai daug ir gangreit tiktai vieni lietuviai. Teko matyti, jog keli svetimtaucziai, pamatę mūsų gerbiamą kunigą Mikolajuną lipant į sakyklą, gumdosi artyn, mislydami, jog sakys ką lenkiszka; bet paklausius, pažiopsojus biskį, iszėjo. Praszciokeliai lenkai ir iksziol nežino, kas tai yra lietuviai, kas jų per kalbą; daugumas isz jų tvirtina, jog lietuviai, tai tie-patys lenkai, tiktai paeiną isz lietuviszkų rėdybę. Priesz pat szventes viena lenkė, dar ne isz paczių vargdienių, sakė mano draugui lietuviui: „džiaukis, ryto bus lietuviszkas pamokslas lenkiszka!“. Lietuviai sutiko tą žinią su didžiausiu džiaugsmu, rupinosi, kad viens kitam pasisakyti apie tokią naujieną ir paraginti savo pažįstamus, idant ne patingėtų ateiti pasiklausyti.

Ant kelių senukų pamokslas teip didelį įspudį padarė, jog negalėjo susiturėti neverkė; nepradėjus dar kunigui sakyti, jau aszaros laszais per skruostus byrėjo isz džiaugsmo. Isztikro, kits gal jau keliolika metų gyvena Odesoje ir negirdėjo Dievo žodžio savo prigimtoje kalboje. Iszėję isz

bažnyczios, stengės viens kitam iszreiksztii savo džiaugsmą; ir ilgai, ilgai nekurie stovėjo ant szventkiemio, apmilydami sziađieninį atsitikimą, apsvarstydami jo svarbumą... Duok, Dieve, kad nuo szios dienos Odesos lietuviai prabustų, prasikrapsztytų akis, kibtų prie tautiszko dardo.

(„Nauj.“) *Bamblys.*

Isz Rusijos.

— Vasario mėnesyje sziu metų caro valdžia iszbugdino į Siberiją szimtą studentų už pasiprieszinimą žvėriszkiems ministro paliepipimams; nebuvo ant jų nė sudo, nė tardymo. Neseniai caras užsimanė parodyti savo malonę ir „susimylėti“ ant isztremtinių; suraszė ukazą ir nusiuntė Siberijos valdžioms, liepdams paleisti visą szimtą iszguitinių. Vienog, isz to szimto 98 studentai pasiraszė ant ukazo, kad jie atmets tą caro malonę: jie neįauczia savo kaltės, todėl nereikalauja caro „susimylėjimo“. Sako, buk carą tas labai užgavo.

— Kaip officijaliszkaip pranesza, carienė pirm laiko pagimdė 2 rugsėjo kudikį (daktarai neraszo, nė kokios lyties). Vokiszki daktarai stacziai netiki tam ir tvirtina, kad carienės sunkuma buvo nuduota. Carienė visą tą laiką buvo visai sveika.

— Vilniaus gubernatorius von-Wahl, nors sugrįžo į Lietuvos sostapilę, bet turbut ilgai czia nepabus. Jį, buk, paskirs vyriausiu žandarų virszininku su ministru valdžia. Taigi Rusijoje atsiras netrukus „žandarų ir sznipukų ministerija“.

— Angliszki laikraszcziai pranesza isz Rusijos, buk carui važiuojant geležinkeliu nuo Kursko pietlink, vos nesusidaužė caro trukis: esą, rėlių buta iszmėtytų. Padarę tai, zinoma, anarchistai, soci-

jalistai, bedieviai ir tt. Mums žiurint, yra tai, be abejonės, grynas melas. Angliszki laikraszcziai mėgsta tyczia plaktinti tokias žinias: jie nori perstatyti carą nekaltu avinėliu, kurį persekioja baisi gausia pusiaulaukinių muzikų ir „anarchistų“. Tik toki neiszmanėliai, kaip angliszki reporteriai, gali pasakoti, jog rėlės buvę iszmėtytos: kas galėtų jas iszmėtyt, kad abiem geležinkelio szalim stovi eilė kareivių, kas deszimts žingsnių vienas nuo kito? Juos pastato trimis dienomis pirmiaus ir nėjokia gyva dvasia neprisiartįs prie geležinkelio.

Didysis straikas.

Praslinkusios sąvaitės pėtnyczia, 3 spaliaus, buvo svarbi diena straiko reikaluose. Prezidentas Roosevelt suvadino tą dieną 7 kasyklių savininkus, unijos prezidentą Mitchell'į su trimis distriktų prezidentais, o teip-gi keturis savo ministrus — ir pavedė jiems iszvien tarti, kaip užbaigti straiką.

Prezidentas Mitchell pirmas padavė tokį įneszimą nuo darbininkų vardo: tegu pats prezidentas Roosevelt bus sudžia arba tegu jis paskirs nuo savęs tamtikrus sudžias, kurie apsvarstyti angliakasių reikalavimus, ir jei tuos reikalavimus sudas pripažįs neteisingsais, — tada darbininkai ima savo tulszis ir grįžta prie darbo be jokių ginczų.

„Mums gaila ne savęs, — mes, straikieriai, atlaikysime kovą kad ir pusiau alkani; bet mums rupi visuomenė, kuri, užėjus szalcziams, turės daug kentėti be anglies“ — teip sakė darbininkų vadovas.

Už tai kasyklių karaliukai, ypacz garsingasis „isz Dievo malonės“ G. F. Baer, pasirodė tokiais užsispyrėliais, kaip niekas nesitikėjo. Jie iszvadino angliakasius drauge su Mitchelliu anarchistais, kurie no-

ri atimti nuo kapitalistų Dievo duotą savastį. Nė apie jo kias tarybas anglies carukai nė neužsiminė; apie susitaikymą su darbininkais jie nenorėjo nė šnekėti. Jie užsipoilė ant paties prezidento Roosevelto ir kuone išbarė jį: jie liepė prezidentui nusiųsti į Pensylvaniją tikrąją (reguliariszką) kariumenę, suimti darbininkų vadovus ir po kareivių priedanga duoti kasyklėms dirbti.

Prezidentas Roosevelt, sžeip rodos drąsus vyras, sulaukęs nuo dolerio karalių tokio aktybrokšto, pavirto į nyksztuką ir pasislėpė už gubernatoriaus Stone peczių: jei, girdi, Stone norės, kad būtų užvaryta ant straikierių regulariszka armija, tai jis, Roosevelt, užvarysiąs; ir viską galią padaryti tik gubernatorius Stone, o jis pats į straiką nesikisziąs.

Teip pabaigė savo pasiuntinystę vyriausioji szios szalies galva.

Visuomenė didžiai piktinasi anglies baronų pasielgimu. „The North American, Phila“, 6—X, sako: „tikrais anarchis tais ir platintojais anarchijos szitam štraike yra ne angliakasiai, bet kasyklių savininkai ir geležinkelių kompanijos“. Toliaus, tas laikrasztis vadina Baerą archi-anarchistu ir Leviathanu.

Methodistų pastorius Baltimorej Crouse vieszai išzvadino Baerą Kainu, kurs užmuszės savo brolių Ablių, dar veidmainiauja: „ar asz esu savo brolio sargu?“

Ant didelio mitingo Pittsburge kalbėtojas Brennan perstatė J. Mitchell'į, kaipo didžiū-didžiausią darbininkų vadovą; tokio liaudies vadovo, girdi, nebuvo nuo Maizieszius, kuris sukurstė pirmutinį istorijoje izraelitų straiką Aigypte ir išzvadavo savo žmones iš nevalios.

Daugelyje miestų žmonės kelia vieszus protestus, reika-

laudami sudraudimo anglies despotų; rengiamas susivažiamas delegatų nuo visų miestų, isztiktų anglies stoka.

Toks tai dabar yra straiko padėjimas, einant jau 22 nedėliai. Į praslinkusias 21 sąvaitę kompanijos turėjo tokias pragaisztis: už veiszkastą anglių \$50,000,000, geležinkeliams pelno nutruko \$12,000,000, pagedo kasyklių įtaisai ant \$6,500,000, užlaikymas anglies policijos kasztavo \$2,000,000, samdymas skebų \$590,000; visų—viso \$71,090,000. Pramonėje ir pirklystėje dėl straiko buvo pragaisztis \$24,700,000. Užlaikymas milicijos parsiejo valstijai į \$490,000. Darbininkų užmokesties dingo \$27,500,000. Visa pragaisztis siekia \$129,880,000.

Straikai, be abejonės, nusiųtes iki rinkimų 4 lapkriczio; tada žmonės—darbininkai gali laimėti savo, rinkdami gubernatorių, kitus valdininkus ir pasiuntinius į legislaturą isz darbininkų—socialistų partijos, o ne republikonus, demokratų arba kitokius, kurie yra tik kapitalistų bernais.

Patvirtinimui paskutinių žodžių, lyg tyezia, katik parlėkė isz Harrisburgo žinia, kad gubernatorius Stone užleidžia ant straiko apyrbės visą valstijos miliciją — 10,000 kareivių. Milicija sergės skebus, ves juos į darbą ir parves atgal, dabos skebų namus, saugos visus kelius ir takus. Milicija gaudys straikierius ir ant kurio iszras mažiausią kaltę (o norint, galima greit iszrasti), tą laikys uždarytą kalėjime iki pasibaigus straikui. Tai tokiu budu republikonų valdžia nori pergalėti darbininkus.

Ant naudos straikieriams.

Derby, Conn., surinkta nuo pavienių ypatų \$9,45
Union City, Conn., p. J. Ba-
nis paaukavo nuo savęs \$5,00
Pagal 40 „V.“ n. buvo \$398,55
Viso \$408,50

Iszblaszkymas melu.

Kalnakasių unijos prezidentas J. Mitchell retai atsiliepia į visuomenę straiko dalykuose. Už tai jo atsiliepimai giliai apsvarstyti ir pataiko sugriauti melus ir suktybes, leidžiamus į svieta tokių ponų, kaip kompanijos prezidentas G. F. Baer, „isz Dievo malonės, valdonas kasyklių ir vieszpats baltųjų verguczių“.

Paskutinį atsiliepimą Mitchell iszleido 29 rugsėjo. Pradžioje jis sako, kad publika reikia žinoti tikrą teisybę, o tuotarpa kompanijos tyezia viską perkraipo; visuomenė vistik bus paskutiniu sudžia, kuris iszrisz tą ginezą.

Kiek neteisybės pripasakojo p. Baer — sunku ir parodyti. Bet paimsime svarbiausius faktus. Baer tvirtina, kad angliakasių uždarbis kietoje anglyje, sulyginant su kitais panasziais darbais, esąs „geras ir teisingas“. Baer, regima, daro prilyginimą su minksztosios anglies darbininkais. Taciaus lengva yra darodyti, jog minksztoje anglyje uždarbis yra augsztesnis ant 20 iki 40 procentų, negu kietoje. Prie minksztosios anglies žemiausias vyrų pelnas isznesza 26½ centus, o vaikų 12½ centu už valandą darbo; tuotarpa kietoje anglyje už tą pat darbą gauna: vyrai nuo 13 iki 20 centų, o vaikai nuo 5 iki 8 centų už valandą; be to dar minksztoje anglyje dirba tik po 8 valandas ant dienos, o kietoje po 10. Prie to visko nelaimingų priepuolių atsitinka kietoje anglyje pusantro syk daugiau, negu minksztoje.

Baer tvirtina, buk angliakasiai dirbą tik 4 iki 6 valandų ant dienos ir buk vaikai už dirbą po 85 centus mažiausia ant dienos. Nėra ką kalbėt, jog tai melas.

Toliaus p. Baer buvo sakęs, kad darbininkai per apsileidimą iszkasė paskutinius me-

tuos mažiaus anglies, negu pirmiaus; buk tik Reading Co. gavus 1901 m. 1,000,000 tonų mažiaus, negu metais pirmiaus. Tai aiszki melagystė: Reading Co. 1901 m. gavo 838,243 tonas anglies daugiau, negu metais pirmiaus, o visoms kompanijoms iszkasta 1901 m. 9,000,000 tonų daugiau, negu pirmiaus; tą patvirtina pats kapitalistų laikrasztis „Engineering & Mining Journal“, akiai prieszingas darbininkams; tas laikrasztis dar priduria, jog 1901 m. per mažai buvo duota karų, o jei būtų duota kiek reikėjo, tai anglies būtų iszkasta dar daugiau.

Ir Pennsylvania State Bureau of Mines officialiszkai parodo, jog pereituose 1901 m. angliakasiai, skaitant nuo galvos, iszkasė daugiau anglies, negu kada—nors bėgyje paskutinių 30 metų (1870—1900). Nors tame laike buvo įvestos maszinos, sumažinanczios darbą, vienog kiekvienas angliakasis pristatydavo anglies: 1897 m. 1,271 toną, 1898 m. 1,296 tonas, 1899 m. 1,333 tonas, 1900 m. 1,391 toną, o 1901 m. net 1,585 tonas.

Matome, kad darbininkai isz metų į metus vis daugiau iszkasa anglies; o p. Baer tvirtina, kad angliakasiai, nuo kada susiriszo į uniją, aptingo, apsileido ir nepristato, kiek reikia, anglies.

Ir visame kompanijos stengiasi apszmeižti kalnakasių uniją, iszkraipyti jos siekius ir užduotis, o prigulinczius prie jos darbininkus, ypacz vadovus, apjuodinti.

Todėl aiszkliai parodome svietai, ko angliakasių unija reikalauja ir trokszta atsiekti:

1. Pakelti užmokestį už darbą nuo sztukos (piece work).
2. Sutrumpinti darbo ilgį žmonėms, kurie gauna mokestį nuo dienos.
3. Mokėti darbininkui už tokią toną, kuri įstatymuos nurodyta.

4. Anglis, kurią darbininkai pristato, turi būti teisingai sveriamas ir kiek ji sveria — teisingai užrašyta.

5. Mes norime padaryti sutarimą, kur būtų paskirtos mokesčiai ir paženklintos darbo sąlygos ant sutarto laiko.

Unija norėtų, kad šitie jos reikalavimai būtų pavesti kokiam nors beszaliszkam sudui, kuris apsvarstytų juos ir nuspręstų apie jų teisingumą ar neteisingumą.

Biauriausias kapitalistų užmėtinėjimas yra tas, buk angliakasių unija esanti priešinga įstatymams ir peržengia juos. Vieną, per 20 sąvaiczių beveik milijonas prigulinczių prie straiko žmonių elgėsi teip tykiai ir ramiai, kad reiktų stebėtis prie tokių sąlygų. Unijos perdėtiniai ir patys straiķieriai daug greičiaus suvaldydavo maisztus, negu kompanijų pasamdyti policemonai spėdavo tuos sumiszimus išsiaukti.

Kapitalistai pasirinko „anglies ir geležies policemonus“ tarp valkatų ir kriminalistų (kuriuos valdžia tyčia paleido iš kalėjimų, neatsėdėjęs visos baudos), kurie daugelyje vietų akiai užpuldinėdavo ant straiķiuojanczių ir tankiai perszaudavo be jokios priezasties. Apie tokius kompanijos tyli. O kada nuo žaibo užsiliepsnojo plovinyčia Bellevue ties Seranton'u, tai kompanija sumetė kalnę ant straiķierių, buk jie uždegė, ir net paskyrė gerą atpildymą tam, kas sugaus kaltininkus—straiķierius.... Teip kompanijos elgiasi ir kituose atsitikimuose.

Toliau p. Baer tvirtina, kad „pumprunneriai, inžinieriai ir fireman'ai buvę paszaukti į straiķą vien dėlto, idant kasyklės būtų sunaikintos ir 140,000 darbininkų su savo šeimynomis iszmirtų badu“. Isztikrųjū-gi yra teip: tie žmonės stojo į straiķą iš savo noro ir dėl savo naudos; kompa-

nijoms buvo iš anksto pasakyta, kad pripažintų inžinieriams ir kitiems 8-valandę darbo dieną, vietoje įstatytos 12-valandės, ir paliktų senąją užmokestį. Kompanijos to neiszpildė ir tie žmonės prisidėjo prie abelno straiko.

Baer sako, kad trustas negalys pakelti mokesčio ant 10 iki 15 procentų; o mėtyti milijonus, idant suardytų darbininkų uniją, trustas gali; anglies karaliai teipjau gali priversti publiką — mokėti už toną anglies nuo 6 iki 10 dolerių brangiaus, nors mokesčiai už iszkasimą nepakeltos ir darbininkai už tą anglį neyra nieko gavę, nes ji yra iszplauta iš atlikusių nuotrupų ir skeveldrų.

Baer toliau davadžioja, kad pakėlus darbininkams mokesčių 1900 m. ant 10 procentų, kompanijoms apsiėjo tona anglies ant 10 procentų brangiaus; tuotarpu paczių kompanijų laikrasztis „Engineering & Mining Journal“ kovo mėnesyje 1902 m. raszė, kad iszkasimas vienos tonos apsiėjo brangiaus tik ant 5 procentų. Pats Baer pripažįsta, kad vidutinai darbininkas uždirbdavo kasyklėse po \$1,89 už darbo dieną; tad iszeina, jog 1900 m. darbininkas galėjo pelnyti \$368 už visus metus, arba vidutinai ant nedėlios \$7,05. Darbininkui, turincziams paczią ir du-tris kudikius, iszpuola po \$1,01 to gausaus ūdarbio ant dienos!

Mitchell savo atsiliepimą užbaigė sziteip:

„Mes straiķuojame ne dėlto, idant parodyti savo galybę, bet jieszkodami teisybės; mes reikalaujame tik tiesos perstatyti mūsų reikalus ir skundus teisingam sudui. Mes praszo-me ne malonės, bet teisybės ir mes savo reikalus pavedam iszkilmingam Amerikos tautos sudui.

„Szita kova pradėta ne dėl vienu centų ar dolerių: czia yra augsztesnės priezastys. Mes

kovojame už savo kudikius. Mes pažįstame savo prieszų galybę, bet suprantame ir savo stiprybę: mes jau papratę isz maža-ko gyventi ir jeigu mums parsieina dar skurdzias — ir tai mes nukėsime.

„Su drebancziomis szirdimis mes pradėjome straiķavę; su drebancziomis rankomis mes atsiēmėm paskutinę nedėlinę užmokestį; bet kietoje, puslėtoje angliakasio rankoje gulėjo maža, balta rankutė jo kudikio — tokio pat kudikio, kokiais džiaugiasi tartincziai. Ir darbininko krutinėje giliai užsidedę atsidėjimas — kėsti badą iki paskutinio dienos trupinio ir kovoti teip ilgai, iki laimėsime geresnę ateitį mūsų vaikams ir iszkovosim jiems prigulinczią vietą civilizacijos žengime prieszakin“.

Persergejimas.

Angliakasių unijos prezidentas J. Mitchell iszsiuntinėjo distriktų sekretoriams 2 spalnio tokią telegramą:

„Mano rankose yra neabejotini darodymai, jog kasyklių savininkai nori pasėti nesutikumus tarp ne-angliskai kalbanczių unijonistų; jie ketina praplatinti tarp jų spausdintus plakatus, kuriuose bus niekingi, pilni pasalumo užpuldinėjimai ant unijos perdėtinių; jie teip-gi stengsis suvilioti darbininkus visokiais melais. Tuos plakatus atspausdįs visose svetimose kalbose ir paraszas ant jų bus „A Friend“ (draugas). Tuojau duokite žinią visiems distriktų ir kuopų perdėtiniais, kad jie būtų ant saugos. Ypatingai svarbus yra daigtas, idant ne-angliskai kalbantieji mūsų broliai gerai žinotų apie tą kapitalistų sutarimą, padarytą isz pasalų“.

Straiķieriai turi czia naują darodymą, kaip begėdiszkai elgiasi su jais dolerio carukai. Nereikalaujame raginti darbi-

ninkus—lietuvius, kad neklausytų nėjokių vilionių ir pagundų: kapitalistai tuo keliu taiso darbininkams žabangas, į kurias iszprudę dejuosi ir vaitosi ilgus metus.

Maisztas Shenandoah'e.

4 spalio, dienos laiką, vieną isztisą valandą miestas buvo dideliame sumiszime: gauja girtų ginkluotų vyrų trunkėsi po gatves, užpuldinėjo ant praevių, muszė juos, vaidyjos su miesto policija, iszsitraukę revolverius, gąsdino, kad perszaus; pakilo visam mieste didelė iszgąstis ir ermyderis.

Skaitytojas, žinoma, mislys, kad tai tie apszauktieji isz szventų lupų Shenandoah'o „anarchistai ir nihilistai“ pradėjo žudymo darbą.

Bet buvo ne teip. Sakant žodžiais „The North American, Phila“, 5—X, „darbininkai ramdė kits-kitą ir užlaikė pilną ramybę; straiķieriai nedavė nė mažiausios priezasties sumiszimui: maisztą kėlė tik girti, nepraustburniai saldotai, niekžodžiaudami ant straiķierių ir gąsdindami juos užtaisytomis szaudyklėmis“.

Pradžia sumiszimo buvo tokia. Keletas milicijonierių užėjo į Brennan'o svetainę pasilinksminti; jie pradėjo tętrančyktis, teip jog paszauktasis constable'is Philipps iszvedė juos isz svetainės. Viens isz saldotų ypacz prieszinosi ir rėkavo, kad jis perszaus kiekvieną straiķierių, kokį tik pamatys; kiti saldotai jam pritarė. Į tą tarpą buvo susirinkus žmonių minia ir prakidnesniejie miesto gyventojai prasze constable'o, kad jis suimtų įdukusį saldotą, nes antraip vėl gali atsitikti kaip 30 liepos, kada pusszerifis Beddall emė szaudyti į žmones ir padarė netikėtą maisztą.

Nuvedus tą kareivį į kalėjimą, keturi kiti saldotai užpuolė ant constable'o Philipps'o,

reikalaujami, kad jis paleistų suimtąjį. Vienas iš tų dolerio tarnų, išsitraukęs revolverį, grasinosi „priplumpuoti švitu pilną constable'o pilvą“.

Constable'ui paprasčiau įsidedti revolverį į makštis, vienas iš saldotų isztiko Philipps'ą kumszczia teip smarkiai, jog tas vos neparvirto ant žemės. Sisirn'ko daugiau policijos ir tik tada jai prisisekė suvaldyti paszėjusius saldotus.

Constable'iai suėmė penkis milicijonierius, o tris isztruko (isz jų vieną vėliaus sugavo); pati kariszka valdzia sugaudė suvirsz keturiasdeszimts saldotų, ką girti trunkėsi po miestą.

Tai toks buvo Shenandoah'e maisztas, kuris užsibaigė laimingai. Szį sykį žmonės nedavė įvilioti savę į sumiszimą, kaip aną sykį, neapsisergėję judosziaus žabangų.

Pagal teisybę, tai reiktų dabar szaukti miliciją ant milicijos!

Netiketas maisztas.

Boulevard'e, ties Throop, Pa., 2 spaliaus žmonės, savariai praleidę dieną, laukė vakaro, kada sztai szeszta valandą temstant iszgirdo szaudant, moteris ir vaikus rėkiant ir szaukiant. Visiems atėjo ant mislies, kad czia turbūt kompanijų policija ar milicija užpuolė ant žmonių.

Atsitiko sztai kas. Pradėjus temti, atėjo vienas karas, pilnas ginkluotų kareivių; užmanymas jų buvo pakelti czia maisztą. Milicija teip apsidangstė ir pasislėpė, kare jog visi mislyjo, kad viduryje ne milicija, bet skebai. Kelias eina pacziu miesto viduriu ir žmonės gyvena arti gelezinkelio. Dėlto daugumas žmonių, nieko blogo nemislydami, nuėjo prie kasyklės Pan Coast Co. pažūrėti, ar daug skebų atvežė. Maszina, rodos vos gyva, nuėjo netoli szafto, sustojo, pastovėjo minutą laiko ir vėl su-

grįžo palengva atgal. Milicija laukė, kad kas užkabys karą — tada jie pasinaudos ir paszau-dys žmones. Nors niekas nežinojo, kad kare pasislėpus milicija, bet visi užsilaikė tykliai. Tik ant nelaimės, vienas vaikas neiszskęsdamas trenkė akmenį į masziną. Tada pasipylė isz karų, tartum amaras, ginkluoti kareiviai, pradėjo vaikyti žmones po gatves ir szaudyti. Ant riksmo subėgo daugiau svieto; szuvių buvo paleista į 27, bet kareiviai stacziai netaikė į žmones, teip jog nelaimių neatsitiko; tik tiek, kad labai iszgzadino visus gyventojus.

Ką sugavo — suėmė ir nusivare į kalėjimą; pateko deszimts: 3 lietuviai, 3 anglai, 3 slovakai ir vienas lenkas; vieną anglą ir lenką paleido, o kiti turėjo užstatą sudėti ir tik tada liko liuosi iki sudui.

Ar matote, darbininkai, kapitalistų ir jūtarnų teisybę? Jus neiszbalsuojate savė ne prastų vietinių valdininkų, kaip councilman'ai, burgess ir t.t. Ir tais yra ant jusų galvų kompanijų sztoro klerkos! Atsimink: at-eina 4 lapkriczio diena; duok balsą už savę, tai yra: už darbininkų-socialistų kandidatą.

V. Stulpinas.

Susivienijimo Liet. Am. sąnariams.

Centraliszkas Susivienijimo komitetas iszleido antrąją bertaininę szių metų atskaitą apie stovį organizacijos reikalų. Isz tos atskaitos gauname patirti vieną dalyką, kuris užsipelno pilnos atydos, kaip isz centraliszko komiteto, teip ir isz visų sąnarių pusės. Kalbame apie skaitlių suspenduotų sąnarių: tas skaitlius yra sulyginant labai didelis, nes siekia net 10% — isz 1903 sąnarių suspenduota 187. Isz pirmosios atskaitos žinome, kad anam bertainyje buvo suspenduotų tik 88 isz 1721, tai yra tik 5%.

Kokia priezastis, jog suspenduotų skaitlius teip paszoko? To mums atskaita nepasako, bet ją lengva surasti. Isz 187 suspenduotų — 112 sąnarių gyvena apygardose, kur dabar smarkauja didysis straikas. Teip, Wilkes-Barre's kuopa neužsimokėjus visa (16). Scranton'o kuopoje neatsilygino treczialis (14), o Minersvilles kuopoje suvirsz ketvirta dalis (19); kitose vietose neužsimokėjo po keletą sąnarių.

Tie 112 sąnarių (kalbam tik apie straike apyrbę) jau suspenduoti, o jei neatlygis skolos ir neužsimokės spalinės duoklės, tai bus visai iszbraukti isz Susivienijimo, tai yra: nustos visų tiesų. O užsimokėti tie sąnariai patys isz savės negali, iki nepasibaigs didysis straikas, kurio galo dar nematyti: jis gali prasitęsti per visą žiemą.

Mūsų Susivienijimo istorijoje yra tai, rasi, pirmutinis toks atsitikimas ir niekas, tverdams ar taisydams konstituciją, negalėjo jo praregėti. Budavo vietiniai straikai, bet tokios milžiniszkos ir atkaklios kovos szimtų tukstanczių darbininkų su kapitalo sloga — svietas, gali sakyti, dar ne regėjo. Straikuojantieje angliakasiai (didmenoje) minta szia dien isz kokio dolerio ant nedėlios, dėlto atitraukti jam kad ir pusę dolerio ant paszalinų reikalų — neyra galimu daigtu. Tokiu budu straikuojantieje sąnariai pralaimi visas tiesas Susivienijime. Ar jie skųsis ant to, — nežinia, bet už juos turi pasiskųsti visuomenė. Ar ne su pilna teisybe toks suspenduotas ir iszbrauktas sąnarys gali rugoti: „iki man gerai sekasi, iki asz užsimoku, tai asz geras ir Susivienijimui; o kada manę prispazdzia vargas ir asz neturiu duonos plutelės — tada asz Susivienijimui nereikalingas, tada nuo manęs atima sąnarys“.

rystę ir užpelnytas tiesas“.

Tegu numirszta szitam laike kas isz suspenduotų arba iszbrauktų sąnarių, — ar jo szeimyna neturės tiesios jausti teisingo gailesczio, jog Susivienijimas pametė ją be szelpos visų sunkiausiam varge?

Nėra reikalo kalbėti czia, jog organizacija bus druta ir galinga tik tada, jei visi sąnariai laikysis isz vieno, kaip broliai, ir szelps vienas kitą visuose reikaluose. To neturime užmirszti, jei norime iszauklėti savo organizaciją iki to augszto laipsnio, kad ji turėtų tiesą vadintis tikrai tautiszka institucija.

Toji valanda — szelpimo draugbrolių — yra Susivienijimui užstojus. Konstitucijoje nėra niekur paženkliuta, kad panasziuose atsitikimuose Susivienijimo izdas galėtų kuo nors palengvinti tokių sąnarių padėjimą; konstitucija teippat nežiuri priezasties, dėlko sąnarys neužsimokėjo; pagal istatymus, mokestis niekam ir niekad negali buti atidėta ant vėliaus.

Jei konstitucija negali iszgelbėti patekusių į nesmagų padėjimą sąnarių, tai tą turi padaryti draugsanariai. Lenkų „Žviazek“ jau nuo kurio laiko renka aukas apmokėjimui beturczių sąnarių duoklės. Rinkime tokias aukas ir mes.

Straiko apyrbėje yra, kaip galima matyti isz atskaitos, 19 kuopų; likusios kuopos, pasistengusios nors kiek, galėtų lengvai surinkti reikalingą sumą — ir mūsų organizacija vėlobutų gražiam ir žydincziams stovyje. Kad likusieje 1816 sąnarių, užsimokėdami po 50c. bertaininės, pridėtų dar po 6 centus kiekvienas, tai susirinktų suma 109 dol., kurių užtektų ant apmokėjimo užvilktų skolų ir spalinės duoklės; tegu dėtų ir po mažiaus, tai vistik centas prie cento padarytų kruvutę. Ir kitos prie-

lankios Susivien. draugystės gal-neatsiliktų šitam geram darbe, žiurint pagal aukų gausumą. Aukus išpultų siųsti Susiv. kasieriui, p. T. Paukszcziui, 123 N. Main str., Pittston, Pa. O reikiant, galima ant greito sutverti komitetą. Šitame dalyke galėtų pratarti ir centralizskas komitetas, o vietinių kuopų virszininkai turėtų saugoti, idant iš aukų būtų atlygintos skolos ir užmokėtos duoklės tik už tokius sąnarius, kurie to užipelno; žinoma, turintiems šeimynas priderėtų pirmenybę.

Šiadien nėra kitokio kelio, kaip suszelpiti tuos mūsų brolius, kurie tempia jau penki mėnesiai sunkią nasztą vardan darbininkų gerovės. Tik ateinančiuose metuose seimas galės apsvarstyti klausymą, kuris iš dabarnykszcziio padėjimo, ir gal įstatys ant busimo laiko tam tikrus padavadyjimus. Dabar turime gelbėtis patys.

Isz Lietuvosku dirvu Amerikoje

Bluefield, W. Va. N. 38 „Vienybės“ patilpo atsiliėpimas szv. Jurgio draugystės isz Union City, Conn., kuri apsiėmus iszleisti knygele apie a. a. Igno J. Griesziaus gyvenimą po vardu: „Ignotas (geriaus Ignas, nes jis visuomet teip rasydavosi) J. Grieszius, jo gyvenimas ir darbai“. Užmanymas geras, bet ar negalima but dar pagerint? A. a. Igno gyvenimas buvo trumpas, ir tame jo gyvenime neatsitiko tokių svarbių faktų, kurie atkreiptų visuomenės atydą. Kiek iki sziolei „Vien.“ yra patilpė apie jo gyvenimą, mirtį, laidojimą ir daugiau, rodos jau neatsiras kas apie jį raszyti, — tai isz tiek apraszymo suvis menka susidės knygele. Ar negeriaius būtų moksliszka, nors maža, knygele a. a. Igno atmincziai iszleisti, prie kurios but galima ir

a. a. Igno gyvenimą, o net ir paveikslą atspaudinti? Ta knyga būtų galima paszvesti fondui besimokinaneczios jaunumenės. Tai būtų atiduota ir prideranti garbė a. a. Ignui, ir iszeitų nauda mūsų tautai, kurios dėl ir a. a. Ignas su pasiszventimu darbavosi. Kasztai, žinoma, pasidarytų didesni, bet nereikia užmirsztiti, kad tokiam dalykui ir visuomenė pritarš geriaius, tik reikia laimikio-tikiėtus iszsiuntinėti i lietuviszkus kaimelius; gal ir isz turto, apmokėjus visus kasztus, atlikti kiek, arba jei ne, tai velionies draugai pasistengs nedateklių dapildyti. Tik reikia gero noro, o viskas bus.

Igno draugas,

J. S. Prusekaitis.

Derby, Conn. Sziamie miestelyje gyvena mažas lietuvių burelis; yra czia ir paszelpinė tautiszka draugystė po vardu D. L. K. Vytauto; i minėtą draugystę priguli ir isz Ansonios keletas lietuvių. Szitai 28 dieną rugsėjo atsibuvo paprastas susirinkimas; po visų atliktų draugystės reikalų, ta po apsvarstyta Pensylvanijos kalnakasių kova su kapitalistais. Minėta draugystė nėra atsakancziai turtinga ir negali atsizymėti, kaip kitos draugystės, antai Brooklyno, Waterburio, ir tt. Todėl nutarta buvo rinkti aukas nuo geros valos tautiecių ir tapo surinkta \$9,45; (tarp tų keturios merginos paaukavo \$2,25). Szitie pinigai nusiųsti centralizskam Unijos komitetui, Indianapolis, Ind.

Butų lengviaus kalnakasiams kovoti už teisybę, jei kiekvienas darbinikas atjausų blogą sandraugo padėjimą ir neskiriant tautų, visi laikytųsi vienybės. Taigi rinkite kur galėdami aukas ir siųskite paszelpion kovotojams už liuosybę. Jeigu vis miegosim, tai ne pasijusim, kaip galim pastoti vergais. J. Vokietajis.

Union City, Conn. Pas mus lankėsi lietuviszka kape-lija (band) isz Shenandoah'o, rinkdama paszelpą straikuo-jantiems angliakasiams Pennsylvanijoje; daugiausia pelnė svetainėse: pas p. Gelezuną \$17 ir pas p. Ratkevyczių \$10.

Vietinė lietuvių draugystė yra jau paaukavus tam tikslui \$25, apie ką buvo garsinta.

Giliai atjausdamas straikuo-janczių mūsų brolių vargą ir suprasdamas savo priderystę, kaip sąnario vieno didelio darbininkų kuno, asz nuo savės paaukavau \$5, kuriuos nusiuneziau i Centralizską unijos kasą, W. B. Wilson, Indianapolis, Ind. Priderėtų visiems darbininkams nesztinaszlės skatikėlį, idant sudrutintumėm medegiszka ir doriszka kovojanczius savo brolius.

Blogai daro svetimi kolek-toriai, kurie, važiuodami i lietuviszkas kolionijas rinkti aukų, nepasigarsina laikraszcziuose. Po sukolektavojimo nežinia, nė kas davė, nė kur pinigai padėti. Jonas Banis.

Philadelphia, Pa. Philadelphijos sekcija Lietuviszkos Socijalistų-darbininkų partijos turėjo susirinkimą ant 3-2, ulyczios, po N 1237, ant kurio tarp kitų vietinių reikalų tapo nutarta paraginti vietines valstiecių kuopas apie ateinantį balsavimą ant naudos socijalistiszku kandidatų. Teipogi nutarta ateinantį susirinkimą atlaikyti 12 oktobėrį, 3 adynoj po pietų, pas draugą Stanislovą Andzulaitį, po augszcziiaus minėtu adresu.

Sekret. St. Zambrzickas.

Baltimore, Md. Baltimores lietuvių Teatralizska draugystė laikė paprastą savo susirinkimą, ant kurio tapo perstatyti ir priimti draugai: V. Karalienė, O. Petruszkevyczienė, O. Garbutė, M. Panebazinekiutė, N. Želvis ir S. Pet-

ruszkevyczius. Toliaus tapo iszrinkta drama, kurią draugystė rengs perstatymui: „Kova po Grunvaldu“. Szitoji drama priguli prie prakilniasių ir turi augsztą vertę, nes parodo tikrą paveikslą, kaip lietuviai kovojo su kryziokais už savo liuosybę, vieszpataujant Didžiamjam L. Kuni-gaicszcziui Vytautui (1392—1430). A. J. Karalius.

Naugatuck, Conn. Gumų dirbtuvė N 2 pradėjo palengva dirbti; nekuriems darbininkams bosas atima po pusę valandos darbo ir nusuka užmokestį. Kietoji anglis ne vien kad labai pabrango, bet jos visai nė gauti negali, per ką visi žmonės skundziasi.

Connecticut'o valstijoje lankėsi lietuviszkas benas (band) isz Shenandoah, Pa.; ir Union City grajino puikius marszus, rinkdami aukas badaujanczių straikierių naudai. Gaila, kad jie aplenkė Naugatuck'ą, kur jų teipgi laukė. Sako, muzikantai surinkę po aplinkinius miestus gausiai pinigų.

Waterbury'o klebonas pasikvietė kapeliją vieną nedėdienį i lietuviszka bažnyczia; benas atliko savo užduotį gražiai, už ką kun. Saurusaitis jį pagyrė ir nuo savės paaukavo \$15 straikierių naudai. Per pamokslą prabaszczius ragino klausytojus, kad aukautų suszelpimui straikierių. Linksma buvo žmonėms, girdint tokį gražų pamokinimą, nes visiems malonu būtų, kad visuomenės reikalai eitų sutartyje. Tautiszki arba visuomeniszki reikalai nieku neuzgauna katalikiszka mūsų tikėjimą; pirm visoko turėkime meilę artymo savyje ir isztieskime vienas kitam broliszka ranką — o bus sutikimas ir meilė tarp mūsų. Geresnio-gi supratimo mes neįgysime be skaitymo pamokinanczių knygų ir laikraszczių. Mums apszvietus, pasiliautų tarp mūsų girtavi-

mai ir barniai, gyventumėm kaip vienos motinos vaikai ir gal atrastumėm kiek laimės ant szios aszarų pakalnės.

B. A.

Waterbury, Conn.

Baigiantis mielai vasarėlei ir atsisveikinant visiems jos linksmumams, pradeda skleisti rudeninė, žmonėms nemaloni ukana, kuri su savo szurkštumu daug nesmagumų atgabena. Net lietuviskam gyvenime rudeninė ukana kaip kur užgula mūsų broliams, ant dar mažai prakrapsztytų akių. Sztai szia savaitę buvo vieno lietuvio ir dar bažnyčioj paskirto marszalko vestuvės ant kurių matomai nestokavo svaiginančių protą raugalų, nes suprasztyti ant vestuvių svečiai, gerai įsilinksminę, pradėjo vieni kitiems galvas daužyti. Nakties laike lernas neiszpasakytas, svetimtaucziai sukilo, subėgo žiurėti, kas czia taip piaujasi, o-gi visiems ant gėdos pamato jaunos lietuvius laužant tvoras ir daužantis per makales. Mat, vaikinėliai nenori pratintis skaityti ir apsiszviesti, bet kitoku budu mėgina su pagaliais vieni kitiems protą į galvą įmuszti.

Jei taip padarytų netarnaujantieji aklai zokoninkui, tai per kelis nedėdienius bažnyčia skambėtų apie „bedievius“, bet kad tas atsitiko ant „marszalko“ vestuvių, tai reikia apie tai tylėti.

O isz-tikrųjų tokius, kurie naktimis muszasi ir neduoda ramiai žmonėms vidurnaktyje ilsėtis, negalima vadinti dievocziais. Bet mūsų kunigėliui toki vis tik geresni už tuos, ką blogo nedaro, tik nepatinka klebonui. Koki pamokinimai — toki ir pasielgimai. Nėra ko daugiau nė norėti.

Bažnytinis.

Kur mūsų iszganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito szitą knygą (118 pusl.); kasztuoja 25 centus.

Arti rinkimai!

— „Voting cattle!“ — su paniekinimu tarė vienas džentelmonas kitam, linkterėjęs galvą į tą pusę, kur spietė nemaža vyrų kruva, susigrudus aplinkui balsavimo dėžę.

Vienas isz tų džentelmonų buvo respublikonas, antras demokratas. Abu jiedu buvo pasidavę kandidatais ant gerų vietų su keliais tukstancziais dolerių algos. Tiedu džentelmonai tikėjosi laimėsią, nes balsavo už juos „voting cattle“.

„Voting cattle“ — tai reiskia *balsuojantieji galvijai*. Nes tik akli galvijai gali balsuoti už savo skerdiką. Džentelmonai turi teisybę:

„Tie versziai tur proteį menką,
„Ką skerdikus sav patys renka“.

Dabar artinasi Pensylvanijoje rinkimai kandidatų ant valdininkų ir legislatorių. Ar nori ir szitą sykį pasilikti „balsuojančiu galvijų“? Jei to nenori, o nori buti tikru valstieciu ir protingu žmogum, jei trokszti gerovės savo vaikams ir savo broliams — balsuok už darbininkų draugus — socialistų partijos kandidatus.

Sztai jų vardai.

Valstijos kandidatai:

Antguber. — John W. Slayton,
„jo pagel. — J. Mahlon Barnes,
„vidaus reikalų sekretoriaus
Harry C. Gould.

Luzernės pav. kandidatai.

Ant kongresmano — Charles F. Quinn.

County Treasurer — Nym Seward.

Register of Wills — I. N. Cathrall.

County Commissioner — Frank Mlenarie.

County Commissioner — Charles Jacquot.

Legislatures kandidatai.

First District — Charles Lavin
Second District — Peter McGovern.

Third District — John T. Jenkins.

Fourth District — Alex. Dwyer.

Fifth District — M. J. Dooley.

Sixth District — A. Chicka-nowsky.

Geriausias darbininkui straiakas prie votų dėžės! Czia laimėsi sav tiesas, tik neparduok savęs!

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

S. Boston, Mass.

Tam. Gaidis

Tam. Jakavonis

Petronė Taczilauckienė

Stonington, Conn.

Pavienis Kazys Szesztokas

T. Astramskas,

S. L. A. sekretorius.

Praneszimas.

Atėvystės offise, ant salos Ellis Island, N. Y., paskirti 11 lapkriczio (November 11) dienoje ekzaminai tom; ypatom, kurios geistų įgyti tam offise tulkų arba vertikų vietas; ekzaminus reikės iszduoti isz szitų kalbų: magyar (vengrisko), bohemian (czekisko), slovakisko, lenkisko (teipogi — kroatisko, serbisko ir lietuvisko) ir vokisko. Iszdavęs egzaminą, galės paskui gauti vietą su \$1200 kasmetės algos. Kas malonė tų daugiau apie tai patirti, teraszo į U. S. Civil Service Commission, Washington, D. C.

Rodosi, bus vieta dviem lietuviams; todėl, kas tiki iszduoti egzaminą, turėtų apszziurėti. Žinoma, tie gaus vietas, kurie mokės daugiausia kalbų. Manding, tarp lietuvių atsiras tokių, kurie galės pilnai iszduoti egzaminą sziose kalbose: lietuviskai, gudiskai (rusiskai), lenkiskai ir vokiskai; gerai būtų, kad atsirastų susipažinusių su sziotomis kalbomis: slovakų, czekų, kroatų, serbų ir rusinų. Apart tų kalbų, kiekvienas

kandidatas turi butinai pažinti, ir tai gerai, angliską kalbą.

V. F. Jankauckas.

Mano kritikams.

Neseniai man czion į rankas pateko N 33 „Vienybės“, kuriame p. Daujotas, apie „mūsų reikalus“ gana racionaliskai kalbėdamas, pro mano szalį praeidams, ir manę, nors vardo neminėdamas, užkabino. Rods kožnas, kursai vieszai ant visumeniskos dirvos trusiasi, tur but prisirengens ir kritiszkus atsiliepinimus vienkito apie savo darbus iszgirskie, bet, taip atsitinkant, kritika turi but objektiviszka, ne vienpusiaujanti. P. Daujotas apie mūsų didvyrius, kurių dar nė turime, kalbėdamas, apie akmenų ant jų kapų statymą bei tų prakilnesnės dvasės vyrų garbinimą gana teisingai raszydams, užsimindams ir tulo nereikalingai jau pirm kelių metų „Vienybėje“ pamėto projekto ir man, dar gyvam esant, „paminklą“ pastatyti už kokius tų nebutus nuopelnus, iszsitarė: „Girdėjau užmanymą pastatyti paminklą dar gyvam žmogui, kurs jieszko tarp visokių dulkių lietuvių pratėvių, randa juos skytuose, trakuose, svajoja apie tobulumą anų laukinių žmonių (nes jie lietuviai buvę!), o apie szios dienos Lietuvos vargus užmirszta. Kur dings didelė eilė lietuvių pratėvių, pradedant nuo Adomo ir Jievos, jeigu dabartiniai lietuviai skursta ir vargsta? Ir bejieszkodami pratėvių, prazudysime dabartinius... Toki darbai ne pakėlė mūsų gerovės, ne padarė naudos“... Turu prisipažint, jau ne pirmą kartą — tuom syk nuo p. Daujoto — tenka iszgirskie panasų atsiliepinimą: pirm kokių 10—12 metų — atsimenu — ir viens garsaus vardo vokietis, tuometinis mūsų „pasilaikymas“ ap-raszinėdamas, buvo iszsitaręs, jog

asz savo moksliszkuose tardymuose, kuriuos jis „auksztu lakstymu“ (hoher Flug) vadino, esmi užmirszens apie kasdieninius reikalus savo santautiečių ir jog, rasi, popularisacija mokslo ukiszkuose ir kituose dalykuose būtų lietuviams naudingesne buvus, neng suteikiamos žinios apie jų tautos paeigą, jos praeitį ir tt. Ant szitokių ir panaszių atsiliepiimų galima būtų labai placziai ką rasyt; czion, man rodos, užteks trumpai žinomą patarlę atkartojus: de gustibus non est disputandum. Jei p. Daujotui, kaip ir tuliems kitiems, iszrodo, jog moksliszki tardymai „ne padaro naudos“, tai su juom labai būtų sunku susitaikyt, ką mes turime suprastie po žodziu „nauda“. Isztardymas ir, jei teip galima sakyti, „atradimas“ paeigos lietuvių tautos — darbas duruojantis daug metų ir reikalaujantis, suprantama, pajiegy didesnių, neng dėl paraszymo ar iszguldymo tulos broszurukes apie avių ar galvijų auginimą, arba žemės apdirbimą — rods ant skatikų ar aszminių apskaitomas butie ne gali, bet kad jis pas mus ne menkai prisidėjo ir ateitėje dar labjaus prisidės prie pakėlimo „tautiszkos“ mūsų dvasės bei padidinimo „dvasiszkos naudos“, man ding nē p. Daujotas ne abejos. Jieszkojimas Maž. Asioj, Trakioj, arba kaip P. Daujotas sako: „tarp visokių dulkių lietuvių pratėvių“; identifikacija lietuvių su senovės trakais, nuo kurių szios dienos visa Europos civilizacija paeina — gaila, kad anot mokslingo p. Danjoto, jie buvę „laukiniai žmonės“ — yra teip svarbus darbas moksle, butent etnologioj, ir teip daug ketinantis apszviest tamsybes praėjusio laiko ne tik mūsų, szendien sumenkėjusios, tautos, bet ir daugelio kitų Europos tautų, jog isztiesų gailėtis reikia atsiradus

tuliems apie tokius, „nenaudingus“ anot jų, daiktus kalbėt užsimananczius, pirm neng jiems su etnologiszka abecele apsipažint teko. Rodos iszkelio teisybės ne atsieis toli iszkrypti iszsitarus, jog tautos akise darbas kiekvieno darbininko, kurs trusias dėl jos gerovės — dvasiszkos ar materialiszkos — lygei tur but naudingas bei lygiu budu branginamas, ir kad tik ignorancija, ar kudikiszkas nesubrendimas gal vienam — kitam inkvėpt' paniekinimą moksliszkų tardymų, ne su menkesniu pasiszventimu ant tautos naudos atliekamų, neng rasziuėjimas ne teip sunkei atliekamų „kritikų“ ir tam lygių straipsnelių.

Karlsbad, 16. IX. 1902.

Dr. Basanavičius.

Psykologija.

(Žiur. 40 num.)

Pagailėtini paveikslai yra tie aklungiai vaikai, kurie žiuri į tavę ir tavę nemato! „Juozai, ką tu mislyji!“ — „Asz nieko nemislyju“. Czia matoma nauda isz pirmiaus apraszytų mokslainių, teip vadinaimų Kindergarten. Tę kudikis žaidžia tomis pacziomis kulbelėms, — asztauniomis, visomis lygaus didumo; jos vienval jį džiugina, nes kiek viena kitokios spalvos; kas kart jis kitaip jas sudėsto. Tas pats su popiera, su molio szmoteliu ir pundeliu szipulėliu: jam vienval ateina naujos idejos į galvą, bedėstant jas. Kaip daug galima su trupcziu padaryti! Ar gi tai nesvarbu tokiu budu budiati svarbias idejas, idant kudikis jas suimtų, užlaikytų ir tao tobulintų savo iszgalvojimo pajiegas?

Kaip tas atsilieps ant jų gyvenimo ateities? Ką laimi kudikis, kuriam prasiskleidžia, Kindergarteno gyvenime, prakilnumas smagurių, kilanczių

isznaudojant savo mislis ir pajiegas ant prastų, nedailintų daigtų? Tę jis gyvena pagal prakilnią Carlyle'o mislį: „ne patyrimuose, tik darbuos randu savo karalystę“. Isz neiszmislaus, nelinksmo kudikio Kindergartenas padaro gabų, linksmą ir vikrų, vien tik iszbudinant sutveriancziąją jo svajonę.

Kudikio sąmonei besiplėtojant ir sumanumui besitobulinant, luoszesni jo svajojimai susivaldo, vienog nenyksta; jie tik persimaino, sekdami vaisingesnius ir naudingesnius takus, negu jaunystėje. Jaunuolio sutveriancziuos svajonės pajiega vienval tobulinasi, tuo pacziu laiku pamažu papildant ir gilinant visus protiszkus jo fakultetus. Jug, kudikis 12 metų gali geriaus sekti istoriszką skaitymą, negu 8 metų amžiaus vaikas, dėlto kad pas pirmąjį geriaus iszsisitobulinius yra sutverianczioji svajonė.

Vėliausių laikų mokiniojai visomis iszgalėmis stengiasi isztobulinti jaunumenės fakultetą, sutveriantį svajonę bent kokiu geru budu, idant būtų ant dvasiszkos kudikio sveikatos ir kad užsilaikytų lygus tarp visų protiszkų pajiegy atsvaras, nes tai liudyja apie normaliszkaį tobulą kudikį.

Kudikis, kurio sutveriancziuos svajonės fakultetas bus isztobulintas, geriaus bus linkęs ir į mokslą. Žinoma, idant kudikyje iszsisitobulintų svajonė, turime uždaboti ir gantiszkų įstatymų veikmę, užduodant kudikiui darbą, prie kurio reikia pridėti sutverianczioji svajonė, pridera dabotis, idant užduotis nebutų per sunki ir kad pritiktų protiszkam kudikio tobulumui. Be vaisių pasiliks visoki davadžiojimai, jeigu kudikis neturės susitaupojės užtektinai patyrimų, isz kurių galėtų suverti geistinus paveikslus.

Kudikis į nežinomą nē žingsnio negali žengti, neturėdamas sulyginanczių paveikslų.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Aukos A. Viztaliui.

J. Vaitkevyczia,
Edwardsville, Pa. 25 ct.
Buvo \$17,47
Isz viso \$17,72

Aukos kankintiniams.

Philadelphia, Pa., Petro Armino dr. administracijai renkant, paaukavo:

A. Miežutauckas	25
J. Valinskas	25
J. Augustaitis	25
K. Lukauckas	10
J. Lastauckas	10
J. Gavėnas	15
O. Gavėnienė	25
T. Kudarauckas	10
Jul. Naujokas	10
M. Naujokienė	10
J. Naujokutis	10
K. Mužikevyczia	20
Sim. Kalvinas	10
Bal. Bartuszevyczia	10
Coal Bluff, Pa.	
A. Brazis	10
V. Miežaitis	10
K. Aleknavyczia	10
Chicago, Ill.,	
K. Rutkauckas	95
Pagal 22num., V. buvo \$20,27	
Isz viso \$23,72	

Balius!

Oglesby, Ill., subatojė 18 d. spalio, F. Margio salėje, szv. Antano Draugystės atsibus lietuviskas balius. Įženga vyrams 25 ct., merginoms ir moterims dykai. Salė bus atdara nuo 6 vakare, o balius trauksis per naktį. Ant balius grajys lietuviszkus ir visus naujausius szokius. Užpraszome visus aplinkinius lietuvius ir lietuvaiteis. Prezidentas J. Kurlinkus.

Svajone.

Mėnulis szvietė. Asz viena sėdėjau
 Priesz sziltą ugnelę, ir lyg sapne regėjau
 Kelią, nepaprastai platų, ir žmonių daugybę,
 Lyg upę plaukiant į kokią gilybę.
 Buvo matyti nuvargusių, nuilsusių senelių,
 Jaunų, drutų vyrų, ir tarpais linksmy vaikelių;
 Kartais buvo matyti karietose kelis važiuojant,
 Ir vieton arklių žmones pasižiabojant.
 Drutesniejie silpnuosius isz kelio stumė
 Ir juos, likusius, dulkėms apdumė.
 Draugas kartais draugui neszt padėjo nasztą,
 Ir nedaleido kitiems jį nustumt į krasztą.
 Sykiais jaunųjų dainos buvo girdėti:
 Kvietkomis apsikaiszę — malonu žiurėti.
 Čia viena isz jaunųjų atsilikus žiurėjo
 Į jaunikaitį alpstantį, — su juo likt norėjo:
 Bet pirmyn ją stumė žmonių didi vilnis...
 Kvietkas isz kasų mesdama, atgal kreipė akis...
 Keliavo raisziai, ligoniai, o varge! net minėt skaudu:
 Dejuodami, szaukdami pagelbos isztroszkusiu balsu...
 Isz szitų daug, daug pakeliui krito.
 Kiti nuilę, nuvargę čia liko.
 Paskui, rodos, lyg migla pakilo;
 Tad visos minios balsai nutilo.
 Kelio galas jau buvo visiems matyti:
 Ir trumpumą amžiaus pradėjo pažinti.
 Tik dar per kapo duris pereiti turėjo,
 Ik įstos į vietą, kur pasilsio tikėjo.
 Vieni, drąsiai galvas iszskelę, ėjo pirmyn,
 O kiti drebėjo ir eiti bijojo artyn.
 Kitų kapų buvo matyti
 Vartų, szvieziai dar pradaryti:
 Ir tų nukeliavę visi tie buvo,
 Ką — mislyjau — pakelyje žuvo.
Am. Lietuvaitė.

Sunkioj valandoje.

Norėjos man svieta, kaip tęsias platus,
 Nuo kraszto lyg galui priglaust prie krutinės;
 Norėjos iszlieti ant jo szaltinius
 Tos meilės szventos, tos meilės uguinės,
 Ką degino szirdį ir virdė man kraują
 Nuo rytmečio mano szviesios valandos...
 Bet vietoj mielųjų — radau prieszų gaują
 Ir iszjuoką, metėlių pilną, ažuot sąjautos!
 Norėjos man aszarų gailių laszus,
 Ką sunki dalis nuskriaustųjų likimo,
 Kaip sulą pavasaryj kirvis asztrus
 Isz bėrzo, isz manęs spaud be sustojimo, —
 S iliet su kitais tokiais perlais tarpintais:
 Maniau, tie laszeliai szirdingos rasos
 Nors kuomet iszplaus rubus žemės, mirkintus
 Nuo seno kraujuose, skriaudoj, — isz sutros.
 Bet kada arčiaus tiems laszams blisgantiems,
 Ką broliszkais esant szirdingai tikėjau,

Ką laimę sutvert turėj vargstantiems,
 Žiurėjau, — pažint apgavimą turėjau.
 Ir stambios dvi aszaros, tartum dvi vuogos,
 Pakiró ant virpančių mano skruostų,
 Ir žvaigždėm klaiduolėm ant pažemės juodos
 Nubiro tarp juoksmų, kaip sziauris, szaltų.
 Ir užslėpiau szirdies sutrintos jausmus
 Priesz drumstas akis veidmainingo to svieto,
 Kaip jautrus ziedelis mėgumo kvapus
 Priesz ranką sauvalę, ar einantį lietų.
 Bet jeigu bevyli vaitonė varguolio
 Prabėga per orą ant vėjo sparnų,
 Ar žvilgis klaidydams netyczia užpuola
 Ant skausmo vagotų, kaip dirvos, veidų —
 Vėl aszaros vuogoms auszrinės rasos
 Man bįra gausingai ir veidus suvilgo,
 Vėl szirdis, kaip dukra giruzės žalios,
 Plasdenas krutinėj po atsilsio ilgo...
 Ir vėl man tas juoksmas patinka peklinis,
 Vėl slėptis, tarytai maruotas, turiu, —
 Kur prieglobstyj tamsos girinės
 Jieszkot sąjautos tarp laukinių žvėrių...
 Sukriuszo jau mano bailinga dvasia
 Po smugiais piktybės veidmainių žmonių tų,
 Ir troksztu, geidžiu atsilsėt nors kape
 Glėbiuos palszoz smilties, sargyboje rutų...
Tarnaitis.

Dienoje gimimo p. V.

(6—18 kovo 1898 m.)

Sonetas.

Girdėdami szią linksmą dieną
 Kapas linkėjimų jautrių,
 Ir man daleiskit žodį vieną
 Kaip nors pridėt' prie žodžių jų.
 Tegul, kur tik atseis keliauti
 Ir mokslo tyrinėt' vagas, —
 Dievs duos Jums laimę gražią gauti,
 Tamsybės iszgenėt szakas.
 Ir geidziame linksmi sulaukti
 Daug, daug gimimo Jus' dienų
 Ir tas dienas linksmi pratraukti
 Tarp prieteliszkų pasznekų,
 O garlei Jus' augsztai iszaugti
 Szirdyj' doringų lietuvių!

Pr. Vaiczaitis.

Isz Kėkszto užraszų.

Visaip sziam svieta lobi ai skirti:
 Turt neziaus, sztai, skilvys lepus
 Negal suvirint smalstumus, —
 O vargszo puode nēr ką virti!

Jurgis Durnelis.

Lenkiškai parašė *Brolis*, lietuviškai išvertė *V. K.*

(Tąsa.)

Jurgis, gulėdamas, pakreipė galvą į seserį ir paklausė:

— O tu ką?

Mergina uždengė veidą rankove ir sušnabzdėjo:

— Aš eičiau.

— Na, tai atsivesk jį čia, priimk—pašnekėsime, ot ir bus piršliai.

— Tuoju?—paklausė nusistebėjus.

— O kad ir tuoju....

— Eime!—tarė Katriuka ir traukė su savim Alina, nes jai vienai negražu buvo vadinti vaikina.

— Ką čia!—sušnabzdėjo šaltyšiutė:—pasakysi,—kaip niekaniekė,—kad Jurgis prašo at eiti, o aš čia pabusiu.

Išbėgus draugei, Alina pataisė balaną ir tarė:

— Aš čia palukėsiu.

— Tai lauk!—atrėmė Jurgis, neatitraukdamas akių nuo lubų.

— Ot, seserį išleidi, — sakė lyg ne savu balsu:—o dėlko pats neapsigobtum?

— Gudus sakė: „ne šuu dešra“.

— Ką čia gudo klausyti; už tamistos kiekviena eitų.

— Už berno gaspadinaitė neis, o liuosininkės kokios norėčiau, nepažįstu.

— Koks tamista bernas; gal geresnis gaspadoraitis už kitus.

— Bernas, nes lauką užrašiau brolio vaikams.

— Tamista galėtum eiti į žentus.

Jurgis pasijudino nekantriai, sumurmėjo savo „et!“, bet tuoju tarė:

— Tai atsiųskite pas manę piršlius; kuri patiks—imsiu.

— Kokia-gi merga siųs piršlį? kas tai matė?

— Aš nesiųsiu.

Šaltyšiutė nutilo. Kelias valandėles tęsėsi aprėpnas tylėjimas; tik priešos nuo balanos, šnabzdėdamos, puldinėjo ant mėlynos ąslos, arba svirplys atsišaukė iš užpečkio. Mergina, pašiodama skepetos kampa, dukart atidarė lupas, idant ką pasakytų, bet vėl jas uždarė. Ant galo, padarė du žingsniu artyn ir tarė:

— Jurgi....

Kas skambėjo tame balse, nieks nebutų atminęs; bet turbūt kas-nors svarbaus, nes nepajudinamas ir užkietėjęs Jurgis vienoje akimirkoje pakilo, dirstelėjo į ją ir koku tai atsimačiusiu balsu paklausė: ką?

— Ar neatsiųstum pas mus piršlį?

Norėjo pasakyti: „gudas“.... bet kas-žin kas gerklėje jam sudrebėjo. Mergina su verksmu puolė prie jo ir priglaudė galvą prie plačios jo krutinės. Kieta milžino ranka išlengvo perslinko per jos plaukus....

Ignotukas su Katriuka, įėjė į kamara, išvertė akis, lyg kukulius: Jurgis sėdėjo su Alina ant vieno suoloelio ir.... juokėsi, ir jau tikrai juokėsi! Ir teip gražu buvo žiūrėti į iššieptus jo dantis, į lupas, atidarytas beveik iki ausų, į didelius raukus palei nosį, į žibančias, kaip dvi angli, akis, — kad Katriukai atėmė žadą. Seniai, labai seniai, kada dar buvo gyva motina, — ji teip juokiantis jį matė, o paskui niekad!.. Tai-gi tik suplojo rankomis, suriko: „Jurgi!“.... ir vėl žiūrėjo į jį nusistebėjus.

* * *

Sukakus šešioms nedėlioms, Piktų grinčia net drebėjo nuo trenksmo: išsyk iškelti buvo net dvi veselyji. Muzikantas rėžė, kad net skripka verkė — visi šoko, net ir Jurgis bandė. Grigienė, mylėdama svečius, nežinojo, ar džiaugtis, ar liusti. Teisybė, dabar liks pati ponija, bet už tai neteks dviejų gerų darbininkų ir apart visokio gero — net baisu pamislyti — poros jaučių.

Raštininkas, užsilinksminęs, kukždėjo šaltyšiui pašalyje, kad pusę valakos žemės galima būtų atimti nuo Grigo.... bet Vileika, išgirdęs tai, tarė:

— Liaukitės, negriešykite vėl!

(Užbaiga.)

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

N. 12 kuopa Boston, Mass. naujai prisiraszė ir užm.:

K. Szlimas	60
A. Pocevyčia	60
J. Szimkus	60
J. Bartaszius	60
J. Czibas	60
Z. Raulynaitis	60
P. Czeplikas	60
O. Baronaicziutė	-5
P. Stanys	-5
Seni užsimokėjo:	
A. Ziminskas	60
K. M. Liubinas	60
A. Liubinienė	60
J. Raulynaitis	60
M. Stelmokas	60
J. Žvairaitis	60
A. Milius	60

J. Jeroszevyczia	1,00
A. Ramanauckas	60
N. 5 kuopa Philadelphia, Pa. naujas:	
J. Szirvydas	50
Senas:	
S. Astramskas	60
N. 8 kuopa Newark, N. J. seni:	
V. Ambrozevyczia	60
M. Ambrozevyczia	60
A. Stanelis	60
V. Pakulis	60
K. Szesztokas Stonington, Conn.	60
N. 42 kuopa Waukegan, Ill. nauji:	
J. Valiulis	60
J. Czeponis	50
J. Vaitiekunas	60
Centr. sekr. A. Ilgunas.	

Centr. T.M.D. Komitetui.

Dėl nesveikatos ir kitų priežasčių, asz negaliu atlikti darbo, kaipo trecziasis Literatizsko T. M. D. Komiteto sąnarys; todėl priverstas esu išsižadėti garbės toliaus prigulėt prie to komiteto. *Kėksztas.*

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Nuo rugpiuczio mėnesio likosi	\$525,60
F. Mikolainis Thorp, Wis. už Raulyn. tikietus	1,00
Philadelphijos kuopa per V. Daukszį	4,31
Kaz. Szesztokas, Stonington, Conn.	60
M.J. Czeponis, New Britain, Conn. už Raul. tik.	7,00
Elizabeth, N. J. kuopa	5,40
Newark, N. J. „	3,00
Nashua, N. H. „	10,10
J.G. Alinskas, Scranton, Pa. už Raulyn. tikietus	1,25
Waukegan, Ill. kuopa	1,80
Viso	\$560,06
I s z m o k ė j i m a i :	
J.J. Pauksztis & Co. už spaudą 4500 egz. knygelių „Kaip sutaisytas žmogaus kūna.“	334,23
Laiszkams markės	22
Viso	334,45
Liekasi kasoje	\$225,61
A. Olszewskis.	

Susirinkimai.

Philadelphia, Pa., 10 Susiv. L. A. kuopa kviečiamasi rinkti 11 spalio, 8 val. vakare, lietuviško klubo name, S. 2-nd str. *Komitetas.*

13 Susiv. kuopai.

Meldžiū Minersville's kuopos sąnarių suneshti kuogreičiaus spalinę mokesčių, o išvažiuosiu—atsiūsti ją viršžininkui J. Merkevyčziui, Box 13, Minersville, Pa.

Iszkeliavę kitur tenesiunczia nuo savęs mokesčius centr. kasieriui, nes pinigai nebus priimti, nē užrašyti.

Kuopos sąnariai gali gauti kiekvienas naują Susiv. konstitucijos knygutę.

Skr. *J. Ramanauckas.*

Pajieszkojimai.

Pajieszko: Petras Skripka—Jurgio Usdilos ir Onos Usdilitės iš kaimo Paliunų, Radaminos vals., Kalvarijos pav.; gyvena Anglijoje. Adresas: Peter Skripka, 706—11-th ave. New York, N. Y.

Apgarsinimas.

Pigiai ant pardavimo Lietuviszka Barber-hope (Barzdskutystė) labai geroje vietoje tarp 4 lietuviszkų salinų, i aplinkui lietuviai gyvena. Savininkas išvažiuoja į senąjį krasztą.

Adresas: 224 First str. Elizabethport, N. J.

**TURTAS
SALIUNINKAMS**

Isz Havana ir Sumatra tabako, „mild“ ir „medium“, krepentį, puikiai rukosi. Pirkite nuo saviszkų. Ant pareikalavimo mes siūdomame į visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.
334 E. 55-th st. New York, N. Y.

Republican Ticket

STATE.

FOR GOVERNOR

Samuel W. Pennypacker,

FOR LIEUT. GOVERNOR,

William W. Brown.

For SECY INT. AFFAIRS,

Isaac M. Brown.

LUZERNE COUNTY.

For Congress,

HENRY W. PALMER.

For Treasurer,

JOHN WILLIAMSON.

For Register of Wills,

JOHN MAINWARING.

For County Commissioner,
THOMAS SMITH.

For County Commissioner
JOHN M. JONES.

LEGISLATIVE.

First District,

GEORGE J. HARTMAN,

Sec. District,

GEORGE H. ROSS.

Third District,

EVAN R. MORGAN.

Fourth District,

J. G. HARVEY.

Fifth District,

LEWIS SMITH.

Sixth District,

L. R. HOLCOMB.

For Mine Inspector,

THOS. J. WILLIAMS.

CZIA VIENYBEJE TALPI-NAME HON. WILLIAM CONNELL LACKAWANNOS PAVIETO ANTRU KART ISZRENKAMO ANT CONGRESMAN—SEKANTIS YRA AP-RASZYMAS JO GYVENIMO.

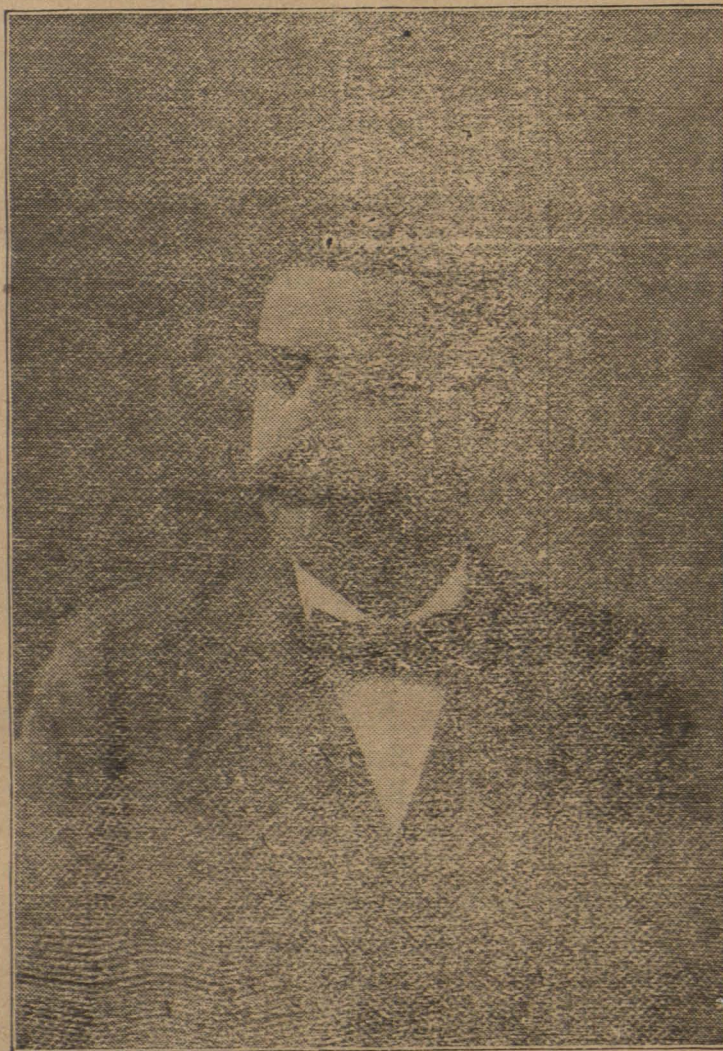
Nėra kandidato kuris praszytu balso ukėsz Lakawannos Counto ateinancziuose rinkimuose, kuris butu užsitarnavęs daugiau už Hon. William Connell. Mr. Connell reprezentavo Lakawannos distrikta kongrese per 6 pereitus metus ir jis yra padaręs daugiau dėl žmonių szio kanto, kaip kiti visi kongresmanai yra padarę.

Hon. William Connell atkeliavo in anglių apielinę isz Kanados dar vaiku budams ir gavo užsiemimą kaipo dreiverys mainose Hazletone. Jojo tėvai buvo biedni ir jiems buvo reikalinga vaiko pagelba. Jis mokinosi vakarais ir rinko pinigų ir į trumpą laiką gavo vietą kaipo superintendentas. Vėliaus jis nukeliavo į Scrantona ir dirbo apie mainas tame mieste per keletą metų. Jis tada atidarė mainas savo loenas ir į trumpą laiką davė darbą dėl kelių szimtu vyrų ir vaikų.

Laimė pasiekė kad isz dreiverio sziandien yra augszciause stovintis ukėszas Scrantone. Jis turi susirszimą su daugeliu-fabrikų Scrantone ir moka paskirtą algą, už ka neturėjo jokių ergelių su savo darb niukais.

Congressman Connells buvo nuoszalei nuo republikonų partijos. Iki meto 1896 jis nereikalavo jokio affice. Tuose metuose vadovai tos partijos ir szimtai žmonių, kurie dirbo dėl jo fabrikuose, praszė jo, kad eitu ant kongreso ir jis apsieme. Jis tapo iszrinktas sudaugu mu balsų. Hon. William Connell yra tokis žmogus kurį nori prekikas darbininkai kad jis butu kongrese.

Jis dirbo mainose 20 metų ir žino sunkius darbus mainų, ir tiesas kurios iszėjo ant jo gero. Jis yra geras citizen, ir draugas žmonių, kurie pelnosi biednai sav kasnj duonos. Balsuoki už William Connell ir turesi žmogų kurs užtars atsargei reikalus.

Ant gubernatoriaus Samuel W. Pennypacker, isz Philadelphia, Pa. Ant lieutenant gubernatoriaus William M. Brawn isz Lawrence County, Pa. Sekretoriaus vidurinių reikalų Isaac B. Brawn isz Eria County, Pa.

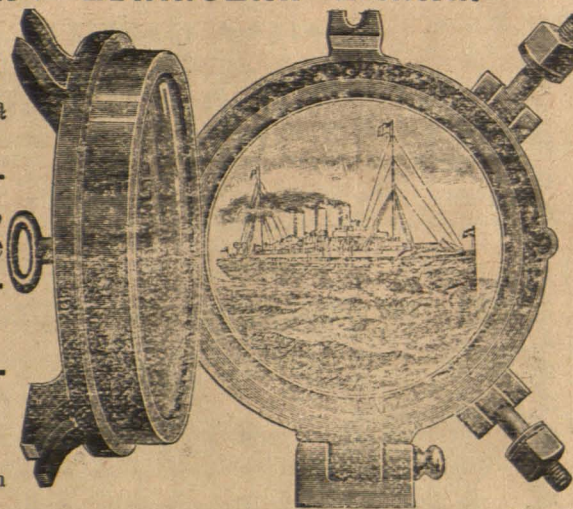
Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

PARDUODA LAIVAKORTES

isz Ameriko į Europą
ant geriausių Laivų,
Hamburg, Rotterdam, Bremen,
Antverpo, Havre
Liverpool, Neapol ir t. t.

Parduoda Tikietus visais gelžkeliais

į visus miestus visam sviete.

SIUNCZIA PINIGUS

į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę.

Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKÉT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.

100 1/2 E. Main str. **Hurwitz's,** 50 Public Square,
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klisos aptiekoje. Vaistus, chemizkus daiktus, kvėpentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH. PA.

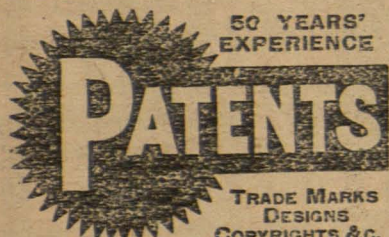
M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**

Pardūdame LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdame prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

50 YEARS' EXPERIENCE

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

HOTELIS

K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucezio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori liksmai laiką praleist ir iszgist skambiuant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik

pas **K. Strzelecki.**

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-tę tavo piningų ir palengvinimą ant: **Romatizmo,**

Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai neiekie in sztorą, pas savo tantietį ir pšrefka lauk **ZMIJEC NIKO** kuris yra padirbtas aptiekoje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerks **EGUTERRO** No 1. prigėlbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios kę Aptiekorius Groblevskis endaro. Yra tai endirbtas isz vieoklų angalių ir szaknių isz devynerių dalykų endote isz 27. (kaip tai szuko syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dēdės Groblevskis jau dėl koźno zinomas, yra vienas gėringiausių Aptiekorium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Taipogi yra dėl koźno zinoma, jog vienas gėras aptiekorius žino ir zenklia daugiau kaip 10 daktarų, nežina pagalboj esirameios žimonjos Dėltozi jeigu kada jis Dievas teiktusi dšlipstėt kokia liga, tai tuožans nusiduoikte antrodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Darbas

suvienytai del slobumo kuno ir viso Gyvumo speku.

Dėlto yra reikalingas sustiprinimui muskulų ir pailginimo stiprumo darbe.

Severa's Stomach Bitters

Atlieka szita per sutrovėjimą maisio, sujautrinimą skilvio sulaikymą sukietėjimo vidurių, pastiprinimą nervų, czystijimą ir padauginimą kraujo. Nėra geresnės gyduolės nuo vidurių.

Preke 50c. ir 1.00 dol.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gyduolės yra gaunamos pas **A. Groblevskį,** 111 Main str. Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Garantuojama pilna iszgydyma.

Pase kmingiausiai gydan visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, šilpną atmintį, dvasiszka nustipinimą, lytiszka silpnybes, szleivyba, sutinimą, vėzi, blykszle pas moteris, kraujavimą ir t. t., nervų ligas, podagra, romatizma dusinimą, paralyzių ir t. t. Praszalini gumba, gydan gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydan su pagalba geriausiu elektriszku pėrataisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydan per **kelela diena,** kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerkiej ir burnoj, nosy, akyse ir ausyse, netekima vyriskumo, lyceziu nustipėjima ir t. t. gydan kuopasekmingiausiai ir **garantuojtu Pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszku.** Gyvsidabrio nevartoju. Nuodgnus iszgzaminavimas ligoio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., **NEW YORK.**

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszka atsilankyti, gali paraszti laiszka; butinai reikalaujame pacijento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika **Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital.** Direktorius Mediciniszko Instituto.

Daugiau kaip 150 laiszku nuo iszgydytu žmonių gauta laike paskutinių dviejų mėnesių.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pas rodo laike miego arba prie nu-iszlapinimo, ir jeigu isz tos nesigydydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenčia nemigą, galvos skaudėjimą, p lvo užkietėjimą arba netrovėjimą, nerviszkumą, vidurių ir nugars skaudėjimą ir apsilpnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuos atsit kimuo e reikalauji pagalbos, nesiusk piningų, bet raszkyk pas mano į edamas markę, o asz atsiusiu tau apraszymą, izek kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

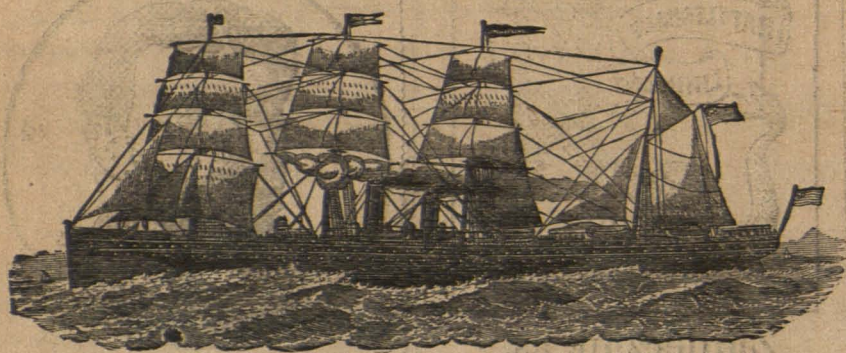
Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

Lietuviu užeiga pas L. FREEDMANA

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd str. Philadelphia, Pa.

Geriausė užeiga dėl Lietuvių isz viso miesto. Pr laikas visokius gerimus kaip tai gyl, arleką ir vyną, podrag laisau visokius užkandzius ant stalo per visą diena. Pr etem ant aukzto trira gėzų ruima dėl evezčių per kę gaima laiką link smai ir spakcinai praleisti. Teipgi kiekvienam dudu prieteliszka rodą. Mano namas yra puikiansi papuoztas isz viso miesto todėl nepamirzkite uzeiti!

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieta. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, dėgtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszcius nepaniektytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
683 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sėdeta dabar popierini um baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininku visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 50 ct. o bus priiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszioms ligo'ns, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszius liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkūtės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdō, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszszigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Priiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Soranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.

Kasos globėjai { K. Unika,
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visoktų
DAIGTŲ at ugnies

Geo. Gwilliam, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

**Lietuviu užėiga,
pas S. Arbaczaucką,**

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriausia lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Ariel. ką ir Vyną. Podrangei laikau užkandzius ant stalo per visą diena. Teipgi pardodu laivakortes ant geriausių laivų ir už pigiausia prekę Siuncziu pinigus į visas svieta dalis Lietuviai, atkelivę isz kitų miestų, ras pas mane szirdinga primą.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieta. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.

Petras Lipavyczia,
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

SPAUSTUVE

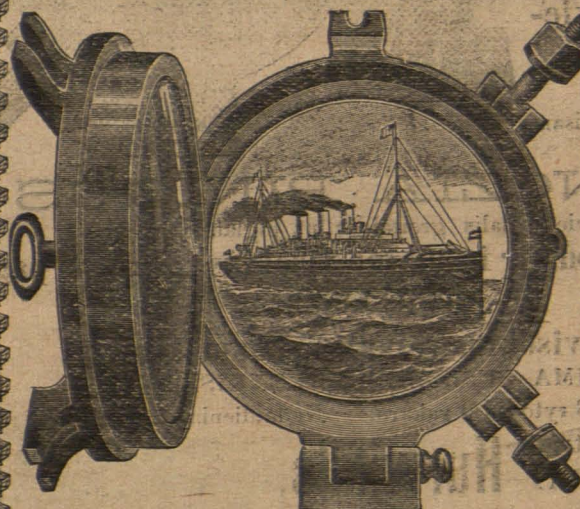
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visu geriausių keliu ir greicziausių laivu.

Siunczia pinigus

į visas svieta dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nuieitu, tegul kreipiasi po sziuom antraszu.

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdirbima.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminetus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktike ir del to galiu wiszą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

